



## Հայկական գիտահետազոտական հանգույց Armenian Research & Academic Repository



Սույն աշխատանքն արտոնագրված է «Ստեղծագործական համայնքներ  
ոչ առևտրային իրավասություն 3.0» արտոնագրով

**This work is licensed under a Creative Commons Attribution-NonCommercial  
3.0 Unported (CC BY-NC 3.0) license.**

Դու կարող ես.

պատճենել և տարածել նյութը ցանկացած ձևաչափով կամ կրիչով  
ձևափոխել կամ օգտագործել առկա նյութը ստեղծելու համար նորը

You are free to:

**Share** — copy and redistribute the material in any medium or format

**Adapt** — remix, transform, and build upon the material

2668

Handwritten text in a cursive script, possibly a title or description, located in the upper middle section of the page.

511(076)  
P-98

1907



20 MAY 2010

ԱՌԱՋԻՆ ՏԱՐԻ

Թ Ի Ա Բ Ա Ն Ա Կ Ա Ն

# ՕՐԻՆԱԿՆԵՐ ԵՒ ԽՆԴԻՐՆԵՐ

ԱՌԱՋԻՆ, ԵՐԿՐՈՐԻ ՏԱՍՆԵԱԿԻ ԹԻԵՐՈՎ ԵՒ ՏԱՍՆԵԱԿՆԵՐՈՎ ՀԱՐԻՐԻ ՇՐՋԱՆՈՒՄ

ՏԱՐՐԱԿԱՆ ԳՊՐՈՑՆԵՐԻ ՀԱՄԱՐ

Փոխադրեց

Մ. ՍԱՄՈՒԷԼԵԱՆ

ԵՐԿՐՈՐԻ ՏՊԱԴՐՈՒԹԻՒՆ

Գ Ի Բ Ե Լ Է Ծ Կ Ի Մ

Допущено Попечительским Советом Кавказского Учебного Округа в качестве учебного пособия для начальных училищ.

511(076)  
Թ-98

Թ Ի Յ Լ Ի Ս  
1907



(076)  
87

ԱՌԱՋԻՆ ՏԱՐԻ

~~510~~  
~~73/ՍԱ~~

ԹԻԱԲԱՆԱԿԱՆ

# ՈՐԻՆԱԿՆԵՐ ԵՒ ԽՆԴԻՐՆԵՐ

ԱՌԱՋԻՆ, ԵՐԿՐՈՐԴ ՏՍՆԵՆԱԿԻ ԹԻԵՐՈՎ ԵՒ ՏԱՍՆԵԱԿՆԵՐՈՎ ՀԱՐԻԻՐԻ ՉՐՋԱՆՈՒՄ

ՏԱՐՐԱԿԱՆ ԴՊՐՈՑՆԵՐԻ ՀԱՄԱՐ

Փոխադրեց

Մ. ՍԱՄՈՒԷԼՅԱՆ



2-րդ ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Допущено Попечительским Советомъ Кавказскаго Учебнаго Округа въ качествѣ учебнаго пособия для начальныхъ училищъ

Թ Ի Փ Լ Ի Ս

Տպարան Ա. Ս. Թառնսեանի. Վանքի փողոց № 2

1907



Ներկայ դասագիրքը կազմելիս, մենք աչքի առաջ ենք ունեցել՝ տալ տարրական դպրոցների սաներին էժանագին և միևնույն ժամանակ ընդարձակ բովանդակութեամբ դիւրամբունելի և հանրամատչելի ձևով շարադրած նպատակայարմար մի ձեռնարկ: Մի քանի տարի առաջ Րիզայում լոյս տեսաւ յայտնի մանկավարժ Գ. Իւրեխի կազմած թւարանական խնդիրների և օրինակների ժողովածուն երեք մասով, որը կարճ միջոցում, ամենայն յաջողութեամբ տարածւեց Առաստանում և նոյն իսկ մայրաքաղաքի մանկավարժական մասնուլի գովասանքներին արժանացաւ: Հայերէն ձեռնարկը կազմելիս, մենք հետևել ենք բացառապէս վերոյիշեալ ուղ. Իւրեխի ժողովածուներին և յարմարացրել ենք մեր շրջապատող կեանքի պայմաններին: Նկատի առնելով, որ մեր տարրական դպրոցների մեծագոյն թիւը կազմում են գիւղական ուսումնարանները, մենք խնդիրների բովանդակութեան նիւթը վերցրել ենք գլխաւորապէս գիւղական կեանքից: Բացի այդ՝ նախ քան ապագրութեան յանձնելը, մի ամբողջ տարի մենք փորձ կատարեցինք անցնել աշակերտների հետ այս կազմած դասագրքի ձեռագրով և այդ միջոցով կարողացանք լրացնել մեր կողմից նկատած թերութիւնները: Լիայոյս ենք, որ մեր բանիմաց ուսուցիչները չեն զանայ աջակցել մեզ իրենց օգտակար խորհուրդներով և այս դասագրքի վերաբերմամբ նկատած պակասութիւններն մեզ հազորդելով, որով մենք հնարաւորութիւն կունենանք ազագայ հրատարակութիւնների մէջ վերացնել գոյութիւն ունեցող թերութիւնները:

Մ. Ս.

1906

Բ

Այս դասագիրքը լոյս է տեսնում երկրորդ ապագրութեամբ. խնդիրների բանտիր աւելացրած է. աւելացրած են նոյնպէս ձևեր գրաւոր ինքնուրոյն վարժութիւնների համար, իբրև գննական միջոց, նուս օրինակներ և խնդիրներ տասնհակներով հարիւրի շրջանում: Ուսուցիչը մի տարւայ ընթացքում ուսուցանելու է օրինակներ և խնդիրներ առաջին



տասնեակի թուերով, յետոյ տասնեակներով հարիւրի շրջանում և ապա առաջին և երկրորդ տասնեակի թուերով միասին: Բացի այդ ուսուցչի պարտքն է մեծ ուշադրութիւն դարձնել հետևեալ ձևի օրինակների վրայ՝ 13+4, 5+12, 16-3, որովհետև այս տեսակ վարժութիւններով երեսան շուտ կըբռնէ գումարման և հանման բանաւոր կանոնաւոր (նորմալ) ձևերը:

Ներկայ դասագիրքը կազմած է այսպիսի խիստ սխառեմատիկ կերպով, որ անփորձ ուսուցիչն անգամ դասաւանդութեան ժամանակ կարող է մեծ յաջողութիւն ունենալ: Մօտիք ապագայում կաշխատենք լոյս հանել սոյն դասագրքի ուսուցման ձեռնարկը (РУКОВОДСТВО):

1907

Մ. Ս.

## Թ Ի Ա Բ Ա Ն Ա Կ Ա Ն

օրինակներ եւ խնդիրներ առաջին, երկրորդ աստիճանի թւերով եւ աստիճաններով հարիւրի օրջանում:

Ա. ՏԱՐԻ

### I Ձեռնբ ԳԾԱԳՐԵԼՈՒ ԵՒ ՀԱՇԻԵԼՈՒ ՀԱՄԱՐ:

1.

○	○	○	○ ○	○ ○	○ ○ ○
	○	○	○ ○	○ ○	○ ○ ○
○ ○ ○	○ ○ ○	○ ○ ○	○ ○ ○	○ ○ ○	○ ○ ○

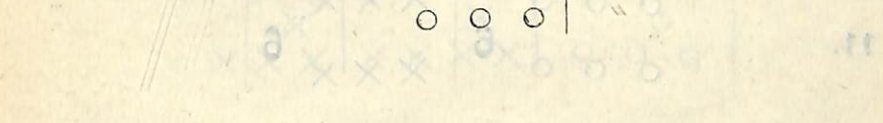
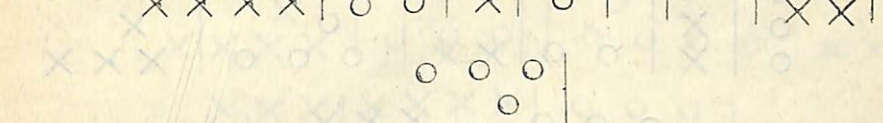
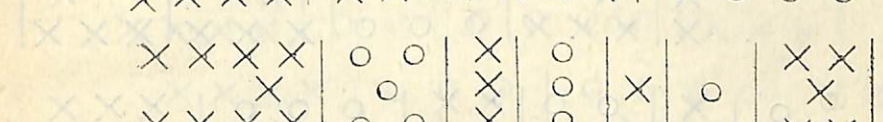
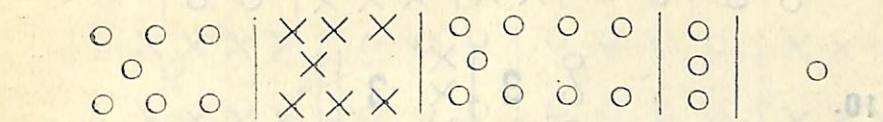
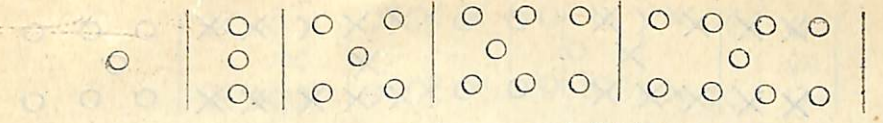
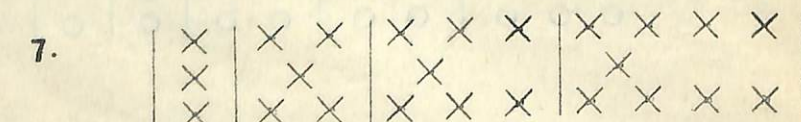
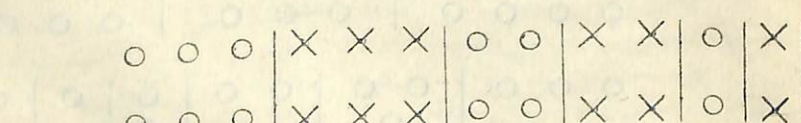
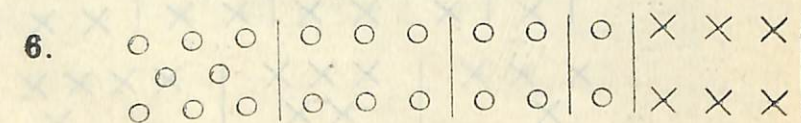
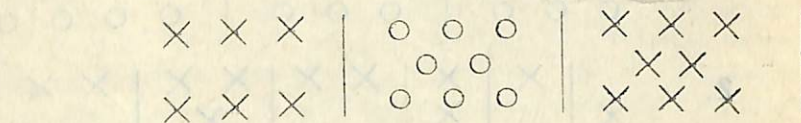
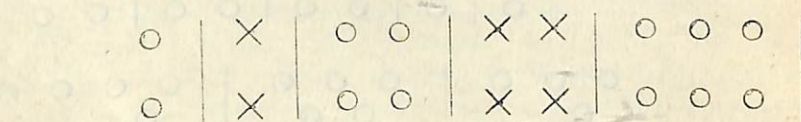
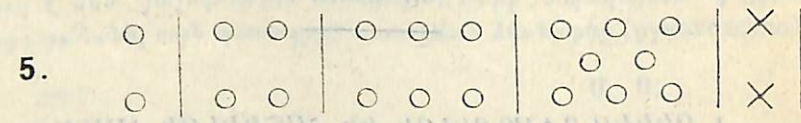
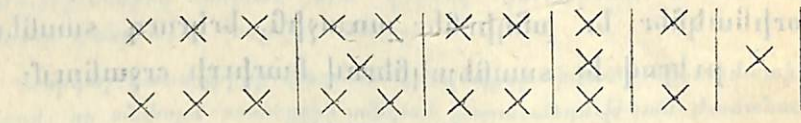
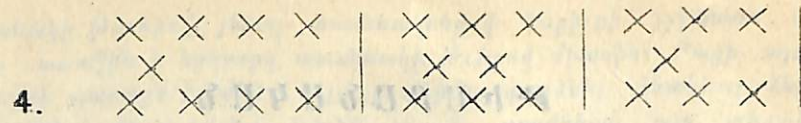
2.

×	×	×	×	×	×
	×	×	×	×	×
×	×	×	×	×	×
×	×	×	×	×	×

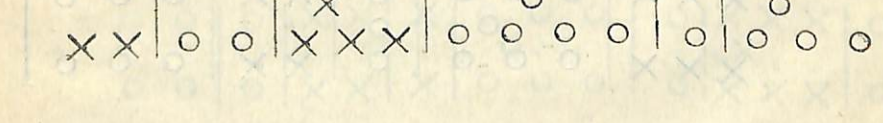
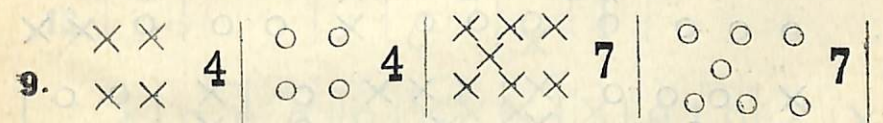
3.

○ ○ ○ ○	○ ○ ○	○ ○ ○
○ ○ ○ ○	○ ○ ○	○ ○ ○
○ ○ ○	○ ○	○ ○
○ ○ ○	○ ○	○ ○

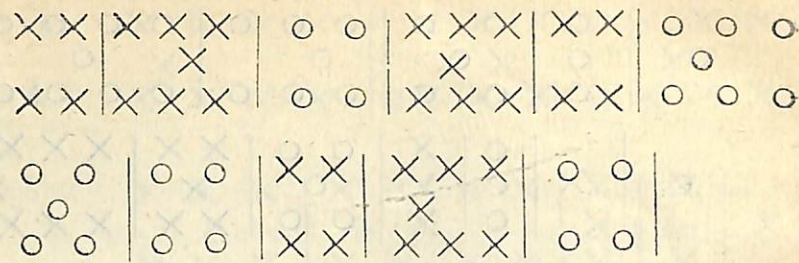




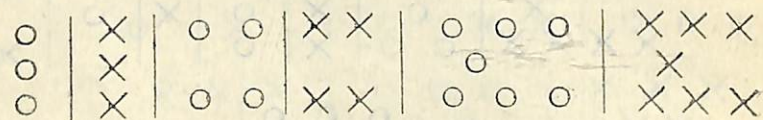
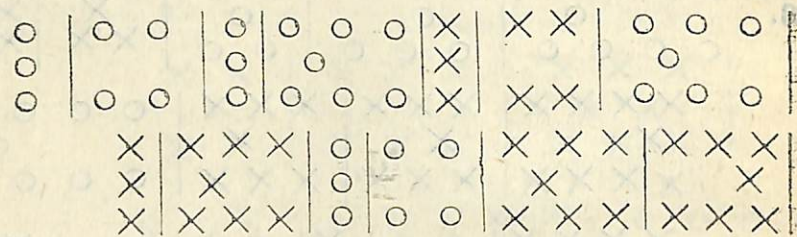
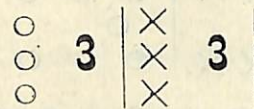
2. ՆԿԱՐԵԼ ՆԻ ԿՈՂ.ԲԻՆ ԹԻԱՆՇԱՆ ԳՐԵԼ



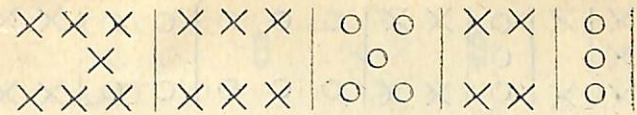
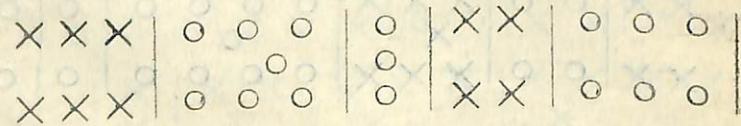
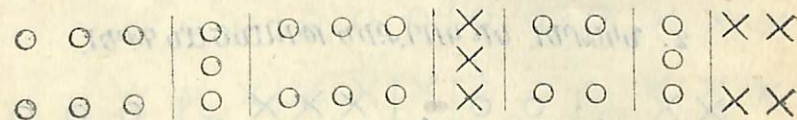
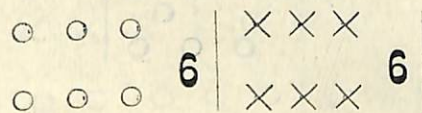




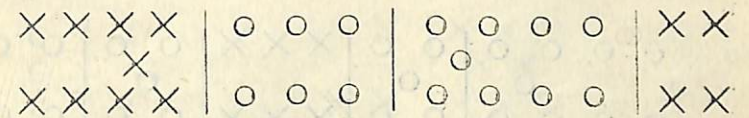
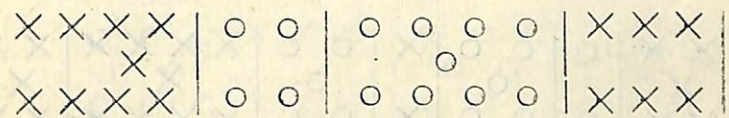
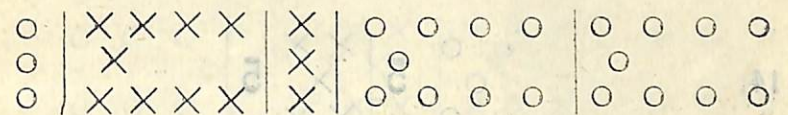
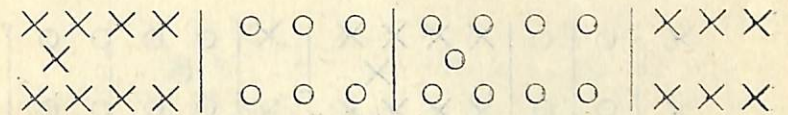
10.



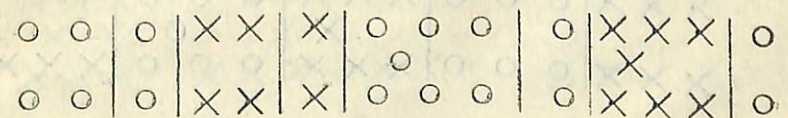
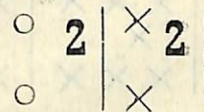
11.



12.



13.









X X	X	X	X X	X X
X X	X	X	X X	X X
X X X	X X X	X X X	X X X X	X X X X
X X X	X X X	X X X	X X X X	X X X X
O O O O	O O O	O O O	O O O	O O O
O O O	O O O	O O O	O O O	O O O
O O O	O O O	X X X	X X X	X X X
O O O	O O O	X X X	X X X	X X X
X X X	X X X	X X X	X X X	X X X
X X X X	X X X	X X X	X X X	X X X
X X X X	X X X	X X X	X X X	X X X

II ԹՐԻՆԱԿՆԵՐ ԵՒ ԽՆԴԻՐՆԵՐ ԱՌԱՋԻՆ ՏԱՍ-  
ՆԵԱԿԻ ԹԻՆԵՐՈՎ

Թրինակներ

1. ԳՈՒՄ ԱՐՈՒՄՆ

- |     |      |      |      |      |
|-----|------|------|------|------|
| 17. | 1+1= | 5+1= | 9+1= | 2+1= |
|     | 2+1= | 6+1= | 3+1= | 4+1= |
|     | 3+1= | 7+1= | 5+1= | 6+1= |
|     | 4+1= | 8+1= | 7+1= | 8+1= |
| 18. | 1+2= | 5+2= | 4+2= | 1+2= |
|     | 2+2= | 6+2= | 6+2= | 3+2= |
|     | 3+2= | 7+2= | 2+2= | 5+2= |
|     | 4+2= | 8+2= | 8+2= | 7+2= |
| 19. | 1+3= | 5+3= | 3+3= | 4+2= |
|     | 2+3= | 6+3= | 2+3= | 7+3= |
|     | 3+3= | 7+3= | 6+3= | 8+2= |
|     | 4+3= | 5+3= | 5+1= | 4+3= |
| 20. | 1+4= | 5+4= | 2+3= | 7+3= |
|     | 2+4= | 6+4= | 5+4= | 6+2= |
|     | 3+4= | 4+4= | 3+4= | 5+4= |
|     | 4+4= | 2+4= | 6+4= | 4+3= |
| 21. | 1+5= | 5+5= | 4+5= | 5+4= |
|     | 2+5= | 3+5= | 2+5= | 4+5= |
|     | 3+5= | 2+5= | 5+5= | 5+3= |
|     | 4+5= | 1+5= | 3+5= | 5+5= |
| 22. | 1+6= | 3+6= | 3+5= | 7+3= |
|     | 2+6= | 2+6= | 3+4= | 5+5= |
|     | 3+6= | 4+6= | 6+3= | 4+4= |
|     | 4+6= | 6+4= | 3+6= | 4+5= |



23.	1+7= 2+7= 3+7= 4+6=	3+4= 7+3= 4+3= 3+7=	4+4= 5+5= 3+3= 2+2=	5+4= 4+5= 2+7= 7+2=
-----	------------------------------	------------------------------	------------------------------	------------------------------

24.	1+8= 2+8= 8+1= 8+2=	5+4= 7+3= 6+4= 8+2=	1+9= 9+1= 2+8= 3+7=	8+1= 2+3= 6+2= 2+8=
-----	------------------------------	------------------------------	------------------------------	------------------------------

25.	3+3= 6+2= 2+4= 5+4=	2+7= 4+4= 2+3= 5+2=	4+2= 2+5= 3+6= 2+3=	3+5= 4+3= 5+3= 3+4=
-----	------------------------------	------------------------------	------------------------------	------------------------------

26.	8+2= 9+1= 4+6= 5+5=	7+3= 6+4= 3+7= 1+9=	2+8= 7+2= 9+3= 2+7=	8+1= 4+4= 4+5= 3+6=
-----	------------------------------	------------------------------	------------------------------	------------------------------

27.	1+2+1= 2+1+1= 1+2+2= 2+2+1=	2+2+2= 1+2+3= 3+2+1= 2+3+1=	3+1+2= 3+2+2= 2+3+2= 1+2+4=
-----	--------------------------------------	--------------------------------------	--------------------------------------

28.	1+4+2= 5+2+1= 3+3+3= 5+1+2=	5+1+3= 2+5+2= 3+4+3= 1+4+4=	4+1+2= 4+4+1= 2+2+4= 4+5+1=
-----	--------------------------------------	--------------------------------------	--------------------------------------

29.	4+3+2= 5+2+3= 3+1+3= 4+1+5=	2+5+3= 2+2+4= 2+5+2= 2+2+3=	2+3+3= 1+2+3= 3+3+2= 2+4+2=
-----	--------------------------------------	--------------------------------------	--------------------------------------

30.	5+1+3= 4+3+2=	2+4+4= 3+1+5=	3+5+2= 2+6+2=
-----	------------------	------------------	------------------

5+1+4= 1+3+5=	1+6+3= 2+7+1=	3+4+2= 2+4+4=
------------------	------------------	------------------

31.	3+2+1= 4+4+2= 7+1+2= 1+8+1=	3+1+6= 5+2+3= 1+2+5= 3+1+6=	2+1+6= 4+1+3= 2+7+1= 3+2+2=
-----	--------------------------------------	--------------------------------------	--------------------------------------

32.	2+3+4= 3+4+3= 4+5+1= 3+1+3=	2+5+2= 4+2+1= 3+2+4= 2+3+2=	4+1+3= 5+1+2= 3+2+4= 4+1+2=
-----	--------------------------------------	--------------------------------------	--------------------------------------

33.	1+7+1= 7+1+2= 5+1+3= 1+6+2=	3+3+4= 7+2+1= 3+3+2= 4+1+4=	2+3+3= 2+4+4= 5+3+2= 2+1+6=
-----	--------------------------------------	--------------------------------------	--------------------------------------

34.	2+1+2+1= 3+2+3+2= 4+1+4+1= 1+2+1+2=	2+2+2+1= 3+1+3+2= 1+4+2+3= 4+4+1+1=	1+5+2+2= 3+2+2+3= 5+1+2+2= 2+1+3+4=
-----	--	--	--

35.	3+2+2+2= 1+3+5+1= 2+3+1+4= 1+3+2+1=	1+4+4+1= 2+1+3+3= 3+2+1+3= 1+5+2+1=	2+3+2+1= 3+1+1+3= 1+3+2+4= 4+4+1+1=
-----	--	--	--

36.	2+5+1+2= 4+2+1+3=	3+3+1+2= 3+2+2+3=	3+3+2+2= 1+4+3+2=
-----	----------------------	----------------------	----------------------



$2+1+4+1=$	$2+5+2+1=$	$2+1+2+4=$
$1+5+1+2=$	$6+1+2+1=$	$4+2+2+2=$

37.

$3+2+1+4=$	$2+5+3+1=$	$4+3+2+1=$
$1+2+4+3=$	$3+2+2+3=$	$2+3+1+4=$
$2+1+1+5=$	$2+1+4+1=$	$2+2+3+3=$
$2+3+4+1=$	$1+4+4+1=$	$3+2+2+1=$

2. ՀԱՆՈՒՄՆ

38.

$2-1=$	$6-1=$	$10-1=$	$3-1=$
$3-1=$	$7-1=$	$7-1=$	$5-1=$
$4-1=$	$8-1=$	$6-1=$	$9-1=$
$5-1=$	$9-1=$	$4-1=$	$8-1=$

39.

$3-2=$	$7-2=$	$4-2=$	$6-2=$
$4-2=$	$8-2=$	$3-2=$	$8-2=$
$5-2=$	$9-2=$	$7-2=$	$5-2=$
$6-2=$	$10-2=$	$9-2=$	$10-2=$

40.

$4-3=$	$8-3=$	$8-3=$	$4-3=$
$5-3=$	$9-3=$	$5-3=$	$10-3=$
$6-3=$	$10-3=$	$7-3=$	$9-3=$
$7-3=$	$6-3=$	$6-3=$	$5-3=$

41.

$5-4=$	$9-4=$	$6-4=$	$9-2=$
$6-4=$	$10-4=$	$9-4=$	$10-4=$
$7-4=$	$7-4=$	$7-3=$	$10-2=$
$8-4=$	$5-4=$	$8-4=$	$7-3=$

42.

$6-5=$	$10-5=$	$9-5=$	$7-5=$
$7-5=$	$8-5=$	$10-3=$	$8-5=$
$8-5=$	$10-4=$	$6-5=$	$9-3=$
$9-5=$	$8-3=$	$6-4=$	$7-4=$



43.

$7-6=$	$8-6=$	$9-3=$	
$8-6=$	$10-6=$	$10-6=$	$9-5=$
$9-6=$	$8-3=$	$7-6=$	$6-3=$
$10-6=$	$10-4=$	$10-3=$	$8-4=$

44.

$8-7=$	$10-6=$	$10-4=$	$10-7=$
$9-7=$	$10-5=$	$7-3=$	$10-6=$
$10-7=$	$9-4=$	$9-7=$	$10-5=$
$9-6=$	$8-2=$	$8-4=$	$10-2=$

45.

$9-8=$	$9-8=$	$8-2=$	$10-2=$
$10-8=$	$10-6=$	$9-4=$	$10-6=$
$10-9=$	$10-5=$	$7-3=$	$10-7=$
$9-7=$	$10-9=$	$8-4=$	$10-5=$

46.

$7-2-3=$	$10-2-4=$	$10-7-1=$
$8-2-2=$	$9-5-2=$	$9-4-2=$
$8-3-1=$	$10-4-3=$	$10-4-4=$
$7-4-1=$	$8-1-4=$	$9-4-3=$

47.

$6-4-1=$	$6-2-2=$	$9-3-5=$
$8-6-1=$	$7-3-2=$	$10-3-3=$
$9-5-2=$	$8-5-1=$	$9-4-3=$
$7-3-2=$	$9-6-2=$	$10-5-4=$

48.

$6-3-1=$	$8-2-3=$	$10-4-4=$
$8-4-3=$	$9-3-4=$	$10-7-2=$
$7-2-4=$	$7-4-2=$	$10-6-3=$
$8-5-1=$	$7-2-3=$	$10-5-2=$

49.

$8-3-2-1=$	$10-5-2-1=$	$9-3-1-3=$
$7-1-2-3=$	$10-3-3-3=$	$8-2-2-2=$
$10-4-3-1=$	$7-2-1-2=$	$9-5-1-2=$
$9-3-2-3=$	$10-6-2-1=$	$10-2-2-2=$

50.

$7-2-2-1=$	$8-1-4-3=$	$9-3-3-2=$
$8-3-3-1=$	$9-2-3-4=$	$10-1-3-3=$



$$9-1-5-2=10-5-2-1=7-2-2-2=$$

$$10-1-2-3=10-4-3-2=10-5-1-2=$$

3. ԳՈՒՄԱՐՈՒՄՆ ԵՒ ՀԱՆՈՒՄՆ

51.  $3+1-2=$        $7+3-4=$        $7+1-5=$   
 $5+4-6=$        $6+4-5=$        $8+2-4=$   
 $4+2-3=$        $8+2-7=$        $7+3-9=$   
 $2+4-5=$        $9+1-4=$        $9+1-8=$

52.  $7+2-6=$        $6+3-2=$        $5+5-6=$   
 $6+2-3=$        $4+5-6=$        $4+6-7=$   
 $2+7-3=$        $7+2-5=$        $3+7-5=$   
 $2+8-4=$        $2+6-4=$        $2+8-4=$

53.  $9-2+1=$        $8-4+5=$        $9-4+3=$   
 $8-6+3=$        $9-5+2=$        $10-5+4=$   
 $4-3+5=$        $5-3+6=$        $9-8+3=$   
 $3-2+7=$        $4-2+7=$        $10-6+2=$

54.  $7-4+5=$        $9-7+5=$        $10-6+2=$   
 $2-1+6=$        $8-6+4=$        $7-3+6=$   
 $10-7+6=$        $9-3+2=$        $9-5+6=$   
 $8-3+2=$        $7-2+3=$        $5-3+7=$

55.  $4+6-5=$        $4+3-7=$        $8-3+2=$   
 $7-2+3=$        $8-6+3=$        $6+4-7=$   
 $8+2-6=$        $5+3-4=$        $9-6+3=$   
 $10-6+1=$        $7-3+6=$        $6+2-3=$

56.  $?+3=5$        $7+?=9$        $?-2=3$        $5-?=1$   
 $?+7=10$        $4+?=10$        $?-3=4$        $9-?=4$   
 $?+6=9$        $5+?=8$        $?-6=2$        $7-?=2$   
 $?+5=8$        $3+?=7$        $?-4=3$        $10-?=2$

57.  $5=2+?$        $10=6+?$        $9=?+7$        $10=?+5$   
 $8=3+?$        $8=2+?$        $6=?+3$        $10=?+3$

$$10=7+?$$
       $4=1+?$        $8=?+6$        $10=?+3$ 

$$9=6+?$$
       $9=5+?$        $9=?+4$        $10=?+7$

58.  $4=?-3$        $5=?-5$        $5=10-?$        $4=9-?$   
 $2=?-5$        $2=?-3$        $4=8-?$        $5=7-?$   
 $7=?-3$        $3=?-1$        $7=10-?$        $2=10-?$   
 $5=?-2$        $8=?-2$        $8=9-?$        $4=10-?$

59.  $1+2+3+4-2=$        $10-4+2-7+5=$   
 $8-2-4+2+1=$        $9-3+4-8+7=$   
 $9-2-3-3+5=$        $4+5-6+7-4=$   
 $10-7+4-2+4=$        $8-6+5-4+3=$

60.  $5+5-3-5+4-2=$        $6-4+2-2+7-5=$   
 $9-6-2+4+3-5=$        $9-4-4+7+2-9=$   
 $6+3-2-5+4-1=$        $2+8-4-5+7+2=$   
 $10-3-3+1+2-4=$        $10-4-3+4+3-5=$

61.  $4+2+3-5+3-4-2=$   
 $10-3-2-4+6-6+5=$   
 $2+3+2+3-6+5-7=$   
 $9-2-4+5-6+5-3=$

4. ԲԱԶՄԱԳԱՏԿՈՒՄՆ

62.  $1 \times 1 =$        $1 \times 5 =$        $1 \times 9 =$        $1 \times 3 =$   
 $1 \times 2 =$        $1 \times 6 =$        $1 \times 10 =$        $1 \times 9 =$   
 $1 \times 3 =$        $1 \times 7 =$        $1 \times 6 =$        $1 \times 10 =$   
 $1 \times 4 =$        $1 \times 8 =$        $1 \times 5 =$        $1 \times 4 =$

63.  $1 \times 2 =$        $5 \times 2 =$        $1 \times 4 =$        $3 \times 3 =$   
 $2 \times 2 =$        $1 \times 3 =$        $2 \times 4 =$        $3 \times 2 =$   
 $3 \times 2 =$        $2 \times 5 =$        $1 \times 5 =$        $2 \times 5 =$   
 $4 \times 2 =$        $3 \times 3 =$        $2 \times 5 =$        $5 \times 2 =$

64.  $2 \times 2 =$        $4 \times 2 =$        $3 \times 2 =$        $1 \times 1 =$   
 $6 \times 1 =$        $10 \times 1 =$        $2 \times 5 =$        $3 \times 3 =$



$3 \times 3 =$	$2 \times 4 =$	$2 \times 3 =$	$2 \times 2 =$
$9 \times 1 =$	$1 \times 10 =$	$5 \times 2 =$	$4 \times 2 =$

65.  $2 \times 3 + 2 =$        $2 \times 5 - 4 =$        $2 \times 4 + 2 =$   
 $3 \times 2 + 3 =$        $2 \times 3 + 4 =$        $9 \times 1 - 4 =$   
 $2 \times 4 - 2 =$        $1 \times 5 + 5 =$        $2 \times 2 + 2 =$   
 $3 \times 3 - 6 =$        $5 \times 2 - 5 =$        $3 \times 3 - 7 =$

66.  $4 \times 2 - 4 =$        $3 \times 2 - 6 =$        $4 \times 2 + 2 =$   
 $7 \times 1 - 6 =$        $2 \times 2 + 4 =$        $3 \times 3 - 3 =$   
 $8 + 1 + 2 =$        $1 \times 9 - 5 =$        $5 \times 2 - 4 =$   
 $2 \times 5 - 7 =$        $2 \times 4 - 3 =$        $1 \times 7 + 3 =$

67.  $2 \times 4 + 2 =$        $2 \times 3 + 4 =$        $3 \times 3 - 4 =$   
 $1 \times 10 - 6 =$        $2 + 5 - 6 =$        $1 \times 6 + 3 =$   
 $4 + 2 - 3 =$        $4 \times 2 + 1 =$        $3 \times 2 + 3 =$   
 $2 \times 2 + 5 =$        $3 \times 2 - 5 =$        $4 \times 2 - 5 =$

68.  $2 \times 4 - 2 - 3 =$        $4 \times 2 - 6 + 3 =$        $2 \times 3 + 3 + 1 =$   
 $3 \times 2 + 4 - 6 =$        $10 \times 1 - 5 + 2 =$        $4 \times 2 - 2 - 2 =$   
 $3 \times 3 + 1 - 5 =$        $4 \times 2 + 2 - 6 =$        $2 \times 4 - 5 + 3 =$   
 $5 + 2 - 4 + 2 =$        $1 \times 7 + 2 - 5 =$        $3 \times 3 + 1 - 5 =$

69.  $9 \times 1 - 7 + 4 =$        $3 \times 1 + 7 - 6 =$        $6 \times 1 + 3 - 7 =$   
 $2 \times 3 + 4 - 6 =$        $3 \times 3 - 3 - 3 =$        $2 \times 4 - 2 - 2 =$   
 $3 \times 3 - 7 + 4 =$        $1 \times 5 + 2 - 6 =$        $3 \times 1 + 5 - 4 =$   
 $5 \times 2 - 6 + 3 =$        $4 \times 2 + 1 - 5 =$        $5 \times 2 - 6 + 3 =$

5. ԲԱԺԱՆՈՒՄՆ

70.  $2:1 =$        $6:1 =$        $10:1 =$        $5:5 =$   
 $3:1 =$        $7:1 =$        $2:2 =$        $6:6 =$   
 $4:1 =$        $8:1 =$        $3:3 =$        $7:7 =$   
 $5:1 =$        $9:1 =$        $4:4 =$        $8:8 =$

71.  $9:9 =$        $6:2 =$        $6:2 =$        $5:5 =$   
 $10:10 =$        $8:2 =$        $9:3 =$        $10:5 =$

$2:2 =$	$10:2 =$	$4:4 =$	$10:1 =$
$4:2 =$	$3:3 =$	$8:4 =$	$10:10 =$

72.  $8:2 + 2 =$        $9:3 + 3 =$        $5 \times 2:1 =$   
 $10:2 - 3 =$        $9:3 \times 2 =$        $4:2 + 7 =$   
 $6:3 + 4 =$        $9:3 - 1 =$        $6:3 + 8 =$   
 $4:2 \times 3 =$        $6:3 + 7 =$        $4 + 2:3 =$

73.  $8:2:2 =$        $4:2 \times 5 =$        $4 \times 2 - 6 =$   
 $10:2 \times 2 =$        $10:5 \times 4 =$        $2 \times 3:2 =$   
 $6:1 + 4 =$        $7:7 + 6 =$        $5:5 + 9 =$   
 $4:4 \times 6 =$        $9:3:3 =$        $9:3 + 3 =$

74.  $4 \times ? = 8$        $? \times 5 = 10$        $10: ? = 5$        $? : 2 = 2$   
 $3 \times ? = 9$        $? \times 2 = 4$        $10: ? = 2$        $? : 3 = 2$   
 $2 \times ? = 6$        $? \times 3 = 6$        $8: ? = 4$        $? : 5 = 2$   
 $6 \times ? = 6$        $? \times 4 = 8$        $6: ? = 2$        $? : 3 = 3$

75.  $? : 7 = 1$        $8 = 2 \times ?$        $4 = ? \times 2$        $3 = 9 : ?$   
 $? : 4 = 2$        $6 = 3 \times ?$        $6 = ? \times 2$        $2 = 6 : ?$   
 $? \times 3 = 9$        $8 = 4 \times ?$        $2 = ? : 3$        $3 = 6 : ?$   
 $? : 5 = 2$        $4 = 2 \times ?$        $2 = ? : 4$        $1 = 5 : ?$

76.  $10:2 - 4 + 3 =$        $6:6 \times 3 \times 3 =$        $2 \times 5 - 3 + 2 =$   
 $9:3 \times 2 - 5 =$        $8 + 2:5 - 1 =$        $7:7 + 6 - 2 =$   
 $4 \times 2 - 6 + 5 =$        $3 \times 3:3 + 1 =$        $8:2 \times 2 + 2 =$   
 $6:3 \times 2 + 3 =$        $10:2 + 5 - 2 =$        $3 \times 3 - 4 + 3 =$

77.  $4:2 \times 3 + 4 =$        $3 \times 3 + 1 - 9 =$        $6:6 \times 3 + 2 =$   
 $8:4 + 4 + 4 =$        $8:4 - 1 + 9 =$        $10:2 - 3 + 2 =$   
 $10:5 + 2 \times 2 =$        $6:3 \times 2 + 2 =$        $8:8 + 9 - 3 =$   
 $8 + 2 - 3 - 5 =$        $2 \times 5 - 3 + 2 =$        $4 \times 2 + 1 - 7 =$

6. ՉՈՐՍ ԳՈՐԾՈՂՈՒԹԻՒՆ

78.  $7 - (3 + 2) =$        $6 + (7 - 4) =$        $2 + (10 - 7) =$   
 $5 + (8 - 3) =$        $6 - (4 + 1) =$        $10 - (3 + 4) =$



- $3 \times (2+1) =$        $3 \times (7-4) =$        $4 \times (1 \times 1) =$   
 $8 : (10-8) =$        $9 : (5-2) =$        $8 : (2 \times 2) =$
- 79.**     $8 - (2+3) =$        $8 - (4+2) =$        $10 : (8-3) =$   
 $4 + (8-6) =$        $2 + (6-3) =$        $3 \times (4-1) =$   
 $6 : (10-7) =$        $9 : (10-7) =$        $5 \times (8-6) =$   
 $2 \times (8-3) =$        $4 \times (10:5) =$        $6 : (7-4) =$
- 80.**       $(9:3) - 2 =$        $(2 \times 5) - 4 =$        $(8:4) \times 3 =$   
 $(5+3):4 =$        $(4+5):3 =$        $(10-6)+5 =$   
 $(10-8) \times 4 =$        $(6:3) \times 2 =$        $(10:2) \times 2 =$   
 $(10-5) \times 2 =$        $(9:3) \times 3 =$        $(8-5) \times 3 =$
- 81.**     $3 + (7-4) =$        $4 + (9-6) =$        $9 - (2+5) =$   
 $(2 \times 4) - 5 =$        $(4 \times 2) - 5 =$        $(9:3) + 6 =$   
 $6 - (2+3) =$        $10 - (3+3) =$        $10 : (6:3) =$   
 $2 \times 2 \times 2 =$        $4 \times (10:5) =$        $6 + (3:3) =$
- 82.**     $9 - (8-3-2) =$        $10 - (8-3+1) =$   
 $10 - (9-4+2) =$        $3 + (9-4-3) =$   
 $10 - (7-1-4) =$        $8 - (7-3+2) =$   
 $2 + (9-6-2) =$        $10 - (3 \times 2 - 4) =$
- 83.**     $(9-5-2)+3 =$        $(3+4-5) \times 5 =$   
 $(10-6+2)+2 =$        $(2 \times 5-6) \times 2 =$   
 $(4+2+2):4 =$        $(7-3+6):5 =$   
 $(8-6+4):3 =$        $(8:2+6):5 =$
- 84.**     $(5 \times 2) - (3 \times 2) =$        $2 + (3 \times 2):4 =$   
 $(9-6) \times (4:2) =$        $4 : (10-6-2) =$   
 $9 - (4 \times 2) + 7 =$        $4:2 + (8:2) =$   
 $(9:3) \times (6:2) =$        $10 - (9:3) - 4 =$
- 85.**     $9 - (5:5) - 7 =$        $6 + (6:2) - 5 =$   
 $(2 \times 4) + (8:4) =$        $(4 \times 2) - (9-3) =$   
 $(3 \times 3) - (4 \times 2) =$        $(2 \times 4) - (10:5) =$   
 $5 + (4:2) - 4 =$        $7 + (6:3) + 1 =$

- 86.**     $10 - (8:4) + 1 =$        $(8-2):(4:2) =$   
 $(10-4):(9-7) =$        $(6:3) + (8:4) =$   
 $(3 \times 3) - (10:2) =$        $10 - (9:3) - 4 =$   
 $5 + (8:2) - 8 =$        $(9:3) + (10:2) =$
- 87.**     $(6:3) \times (10:5) \times (8:4) =$        $(3 \times 3) - (9-3) + (8:2) =$   
 $(2:2) + (6:3) + (3 \times 2) =$        $(8:4) + (9:3) + 5 =$   
 $(4 \times 2):(8:4) + (8:2) =$        $(10:5):(4:4) \times (6-4) =$   
 $(6:2) + (8:2) - 5 =$        $(5 \times 2) - (10:2) \times (6:3) =$
- 88.**     $10 - (8:4) + (7-5):(8:4) =$   
 $(8:2) \times (4:2) - (9-3) =$   
 $8 - 5 + (3 \times 2) - 7 + (10:2) =$   
 $(2 \times 5) - (10:5) - 3 + 5 - 6 =$
- 89.**     $(2 \times 3) + (2 \times 2) - (4 \times 2) - (7-6) =$   
 $(10:5) + (9-2) - (2 \times 2) + (9-3) =$   
 $(3 \times 3) - (5+2) + (8:4) - (6:2) =$   
 $(4:2) + (9:3) - (2 \times 2) + (9-8) =$

Խ Ն Պ Ի Ր Ն Ե Ր

7. ԳՈՒՄԱՐՈՒՄՆ

- 90.** Արամը հօբից ստացաւ 4 ընկոյզ (կակալ կամ պոպօկ), մօբից—2: Ընդամենը քանի ընկոյզ ստացաւ Արամը:
- 91.** Վարժապետը ընծայեց մի աշակերտի 6 գրիչ, իսկ միւսին—3: Ընդամենը քանի գրիչ ընծայեց վարժապետը նրանց:
- 92.** Եղբայրը քաղեց ծառից 3 խնձոր, իսկ քոյրը—4: Քանի խնձոր քաղեցին նրանք միասին:
- 93.** Ծառի վրայ նստած էին 4 կաշաղակ, նրանց հետ միացան—5: Ընդամենը քանի կաշաղակ էին նստած ծառի վրայ:



94. Մի նստարանի վրայ նստած են 2 աշակերտ, իսկ միւսի վրայ—5: Քանի աշակերտ են նստած երկու նստարանի վրայ:

95. Սուրէնը մի գրպանումն ունէր 3 կոպէկ, իսկ միւս գրպանում—4: Ընդամենը քանի կոպէկ նա ունէր:

96. Մի ջլալի մէջ կար 3 փութ ալիւր, իսկ միւս ջլալի մէջ—7 փութ: Քանի փութ ալիւր կար երկու ջլալի մէջ:

97. Գարտիզում կան 4 տանձենի և 4 խնձորենի: Քանի ծառ կայ պարտիզում:

98. Հայրս ջրագացը տարաւ երկու հակ ցորեն. ամեն մի հակը 5 փութ էր: Քանի փութ ցորեն հայրս տարաւ ջրագացը:

99. Մաթենիկը ծաղիկներից կապեց 4 փունջ, իսկ Զուշանիկը—6: Քանի փունջ կապեցին նրանք միասին:

100. Հայրը որդուն տւեց 7 կոպէկ, իսկ մայրը—2 կոպէկ: Ընդամենը քանի կոպէկ ստացաւ որդին:

101. Ազրիւրի մօտ կային 5 կով, նրանց հետ միացան 3 հատ: Քանի կով կար ազրիւրի մօտ:

102. Մի հորթարած արածացնում էր 7 հորթ, իսկ միւսը—3: Քանի հորթ էին արածացնում նրանք միասին:

103. Գիւղացին ծախեց մի սայլ խոտ 6 ուրբով, իսկ միւս սայլը—4 ուրբով: Ո՛րքան փող ստացաւ գիւղացին:

104. Ախոռում կապած են 4 սև և 5 սպիտակ ձիեր: Ընդամենը քանի ձի էր կապած ախոռում:

105. Մահակն ունի 4 տանձ, Աննան էլ նոյնքան: Քանի հատ տանձ ունեն նրանք միասին:

106. Գիւղացին առաջին օրը ճանապարհ անցաւ 3 վերստ, երկրորդ օրը—4 վերստ, իսկ երրորդ օրը—2 վերստ: Քանի վերստ ճանապարհ գնաց գիւղացին երեք օրում:

107. Եղբայրը 4 տարեկան է, իսկ քոյրը 2 տարով մեծ է: Քանի տարեկան է քոյրը:

108. Մի գրպանումն ունեմ 6 ընկոյզ, իսկ միւսում—3 ընկոյզ աւելի: Քանի ընկոյզ ունեմ միւս գրպանումն:

109. Մարիամն ունի 5 զրիչ, իսկ Արտաշէսը—4 զրիչ

աւելի: Քանի զրիչ ունի Արտաշէսը:

110. Գիւղացին ունի 5 ոչխար և 5-ով աւելի կով: Քանի կով ունի գիւղացին:

111. Ալիւրով լի տոպրակը 6 փութ է, իսկ ցորենով լի տոպրակը 2 փութ աւելի է: Քանի փութ է ցորենով լի տոպրակը:

112. Գոմում կապած են 3 կով և 6-ով աւելի ձի: Քանի ձի է կապած գոմում:

113. Ճանճն ունի 6 ոտ. սարդն ունի ճանճից 2 ոտ աւելի, իսկ խեցգետինը—սարդից 2 ոտ աւելի: Քանի ոտ ունի խեցգետինը:

114. Արմենուհին գործեց 6 վերջօկ ժանեակ, Երանուհին—3 վերջօկ, իսկ Սրբուհին—1 վերջօկ: Ընդամենը որքան ժանեակ գործեցին նրանք միասին:

8. Հ Ա Ն Ո Ւ Մ Ն

115. Աստղիկն ունէր 7 խնձոր. 2 հատը նա կերաւ: Քանի խնձոր մնաց:

116. Ծառի վրայ նստած էին 6 ճնճղուկ. նրանցից 4 թռան: Քանի ճնճղուկ մնաց ծառի վրայ:

117. Մարիամը 8 ընկոյզ ընծայ ստացաւ, 3 հատը փուշ դուրս եկաւ: Քանի հատ լաւ ընկոյզ ունէր Մարիամը:

118. Գարատում կար 10 թունգի զինի, 4 թունգին ծախեցին: Քանի թունգի զինի մնաց:

119. Հանդում արածում էին 8 ձի. նրանցից 4-ը փախան տուն: Քանի ձի մնաց հանդում:

120. Գիւղացին ունէր 8 ոչխար. 5-ը ծախեց: Քանի ոչխար մնաց:

121. Վարդանի զգեստի վրայ 9 կոճակ կայ, 6 հատը կորաւ: Քանի կոճակ մնաց նրա զգեստի վրայ:

122. Իսկուհին ունէր 7 կոպէկ, 5 կոպկը նա կորցրեց: Քանի կոպէկ մնաց:

123. 7 արշին կտորից կարեցին երկու շապիկ. մի



շապիկը դուրս եկաւ 4 արշինից: Քանի արշին կտոր  
զնաց երկրորդ շապիկին:

124. Պետրոսը աջ ձեռի 2 մատը կտրել է դա-  
նակով: Քանի մատ է մնացել անվնաս:

125. Հաւանոցում կային 9 հաւ. աղւէսը խեղտեց 5  
հաւ: Քանի հաւ մնաց հաւանոցում:

126. Ներսէսն ունի 7 գրիչ. 5 հատը նա ընծայեց  
Պետրոսին: Քանի գրիչ մնաց Ներսէսի մօտ:

127. Մեր ծաղկանոցի լայնութիւնը 10 արշին է,  
իսկ բօստանինը—3 արշին պակաս: Քանի՞ արշին է բօս-  
տանի լայնութիւնը:

128. Գիւղացին 10 ձու էր տանում քաղաք ծախել-  
լու. ճանապարհին 4 հատը կտորւեց: Քանի ձու տա-  
լու գիւղացին քաղաք:

129. Բօստանչին ունէր 9 գլուխ կաղամբ. 4 հատը  
ծախեց: Քանի գլուխ կաղամբ մնաց:

130. Պարտիզում կային 8 ծառ. 6 հատը քամուց  
կտորւեց: Քանի ծառ մնաց պարտիզում:

131. Վահանը ունէր 10 կոպէկ. 7 կոպէկի նա խա-  
ղող վնեց: Քանի՞ կոպէկ մնաց նրա մօտ:

132. Վարժապետն ունէր 10 գրիչ. 5 հատը նույն  
բաժանեց աշակերտներին: Քանի՞ գրիչ մնաց նրա մօտ:

133. Պարտիզում կային 6 տանձենի, իսկ խնձորե-  
նիները 2-ով պակաս էին: Քանի՞ խնձորենի կար պաւ-  
տիզում:

134. Եղբայրն ունի 7 գրիչ, իսկ քոյրը—3: Քրոջ գրիչը  
քանի՞սով է պակաս:

135. Տան բարձրութիւնը 9 արշին է, իսկ գոմինը—  
6 արշին: Քանի արշինով տունը գոմից բարձր է:

136. Արշակի մի գրպանում կայ 8 կոպէկ, իսկ  
միւս գրպանում—3 կոպէկ պակաս: Քանի՞ կոպէկ կա  
միւս գրպանում:

137. Եղբայրը 9 տարեկան է, իսկ քոյրը —5: Քա-  
նի տարով քոյրը եղբորից փոքր է:

138. Մի տախտակը 10 արշինէ, իսկ միւսը—7 ար-  
շին: Ո՞րն է սրանցից կարճը և քանիսով է կարճ:

139. Կատուն ապրում է 10 տարի, իսկ նապաստակը  
ապրում է կատուից 2 տարի պակաս. ճագարը ապրում  
է նապաստակից 2 տարի պակաս, իսկ մուկը—3 տարի  
նապաստակից պակաս: Քանի տարի է ապրում մուկը:

9. ԳՈՒՄԱՐՈՒՄՆ ԵՒ ՀԱՆՁԻՄՆ

140. Մայրը Արամին տւեց 3 տանձ, իսկ Մանեա-  
կին—2 տանձ աւելի: Ընդամենը քանի տանձ տւեց  
նրանց մայրը:

141. Տետրակն արժէ 6 կոպէկ, իսկ մատիտը—4  
կոպէկ պակաս: Ի՞նչ արժեն երկուսը միասին:

142. Այգէպանը տնկեց 7 խնձորենի և 5-ով պա-  
կաս տանձենի: Քանի ծառ տնկեց այգէպանը:

143. Մի օրավարից հնձեցին 5 դէզ խոտ, իսկ միւ-  
սից—2 դէզ պակաս: Քանի դէզ խոտ հնձեցին երկու  
օրավարից:

144. Եղբայրն ունէր 6 գրիչ, իսկ քոյրը—3 գրիչ  
պակաս: Քանի գրիչ ունեն նրանք միասին:

145. Պետրոսը հնձեց 4 խուրձ ցորեն, իսկ Պօղոսը  
—2 խուրձ աւելի: Քանի խուրձ ցորեն հնձեցին նրանք  
միասին:

146. Հայրը տւեց որդուն 7 կոպէկ, իսկ աղջկանը  
—4 կոպէկ պակաս: Քանի՞ կոպէկ ստացան նրանք միա-  
սին:

147. Մի նստարանի վրայ նստած են 6 աշակերտ,  
իսկ միւսի վրայ—3 աշակերտ պակաս: Քանի աշակերտ  
են նստած երկու նստարանի վրայ:

148. Գիւղացին ունէր 10 ոչխար. մէկի վրայ նա  
ծախեց 6 ոչխար, իսկ միւսի վրայ—4 ոչխար պակաս:  
Քանի ոչխար մնաց գիւղացու մօտ:

149. Աշակերտը գնեց մի մատիտ 5 կոպէկով և մի  
տետրակ 3 կոպէկով. խանութպանին նա տւեց 10 կո-  
պէկանոց: Քանի՞ կոպէկ նա խանութպանից յետ ստա-  
ցաւ:

150. Հայրս ունէր 9 օրավար հող. 4 օրավարում



նա ցորեն ցանեց, 2 օրավարում — զարի: Քանի՞ օրավար հող մնաց առանց ցանելու:

151. Տանտիկինը ունէր 10 սագ. 2 սագը նա մորթեց, 3 հատը ծախեց և մի գոյզն էլ աղւէսը խեղդեց: Քանի՞ սագ մնաց տանտիկնոջ մօտ:

152. Հայկը մի ծառի տակից գտաւ 8 խնձոր, իսկ միւր ծառի տակից — 2 հատ. դրանցից 4 հատը նա կերաւ: Քանի խնձոր մնաց նրա մօտ:

153. Դիւղացին տարաւ քաղաք 7 սպիտակ և 3 թուխ ոչխար. դրանցից 8 հատը նա ծախեց: Քանի՞ ոչխար մնաց զիւղացու մօտ:

154. Տիգրանը առաջին անգամ բռնեց 5 թիթեռ, երկրորդ անգամ — 3 թիթեռ պակաս, իսկ երրորդ անգամ 1 թիթեռ աւելի, քան երկրորդ անգամ: Ընդամենը քանի՞ թիթեռ բռնեց Տիգրանը:

155. Մի մշակը հնձեց 10 խուրձ ցորեն, երկրորդը — 4 խուրձ պակաս, իսկ երրորդը — 3 խուրձ երկրորդից պակաս: Քանի՞ խուրձ ցորեն հնձեց երրորդ մշակը:

156. Չամբիւղում կար 10 խնձոր. Հայկը վերցրեց 4 հատ, Աստղիկը — 3 հատ պակաս, իսկ Մանեակը — այնքան, որքան Հայկը: Քանի՞ խնձոր մնաց զամբիւղում:

157. Զուշանիկը 10 տարեկան է, Գոհարիկը 3 տարով նրանից փոքր է, իսկ Աստղիկը 2 տարով Գոհարիկից է փոքր: Քանի տարեկան է Աստղիկը:

158. Առաջին նոտարանի վրայ նստած են 2 աշակերտ, երկրորդի վրայ — 3 աշակերտ աւելի, իսկ երրորդի վրայ — 4-ով երկրորդից պակաս: Քանի՞ աշակերտ էր նրանոց նոտարանի վրայ:

159. Մի փնջի մէջ կային 3 մեխակ, 2 սպիտակ և 5 կարմիր վարդ. այդ փնջից 2 մեխակ և 3 վարդ փչացան: Քանի՞ ծաղիկ մնաց փնջի մէջ:

160. Պարտիզպանը աշնանը տնկեց 7 խնձորենի, իսկ գարնանը — 5 հատ պակաս: Ընդամենը քանի՞ ծառ նա տնկեց:

161. Երեք հոգի միասին 10 ֆունտ շաքար գնեցին.

առաջինը գնեց 5 ֆունտ, իսկ երկրորդը — 2 ֆունտ պակաս: Քանի ֆունտ շաքար գնեց երրորդը:

162. Բանուրն ունէր 9 ռուբլի. 3 ռուբլով նա կոշիկներ գնեց, իսկ 4 ռուբլով — վերարկու: Քանի ռուբլի մնաց նրա մօտ:

163. Կոշկակարը կարեց առաջին շաբաթը 5 գոյգ կոշիկներ, իսկ երկրորդ շաբաթը — 3 գոյգ պակաս. այդ կոշիկներից 6 գոյգը նա ծախեց: Քանի՞ գոյգ կոշիկ մնաց նրա մօտ:

164. Հայրս վարձեց մի բանուր 8 շաբաթով. 4 շաբաթում նա հաճար էր կասելու, 1 շաբաթում — ցորեն, իսկ մնացած ժամանակը գարի էր հնձելու: Քանի շաբաթում նա հնձելու էր գարին:

10. ԲԱԶՄԱՊԱՏԿՈՒՄՆ

165. Սուրէնը ունի 2 գրիչ, իսկ Լուսիկը — 2 անգամ աւելի: Քանի՞ գրիչ ունի Լուսիկը:

166. Դիւղացին ունի 2 կով և 3 անգամ աւելի ոչխար: Քանի՞ ոչխար ունի զիւղացին:

167. Մատիտն արժէ 3 կոպէկ, իսկ տետրակը — 3 անգամ աւելի: Ի՞նչ արժէ տետրակը:

168. Աշխէնը 2 տարեկան է, իսկ Լևոնը 5 անգամ մեծ է: Քանի տարեկան է Լևոնը:

169. Մի սաժէնը 3 արշին է: Քանի արշին է 2 սաժէնը:

170. Մի լօտը 3 մսխալ է: Քանի մսխալ է 2 լօտը:

171. Աղի ֆունտն արժէ 2 կոպէկ: Ի՞նչ արժէ 5 ֆունտ աղը:

172. Մշակը մի ամսում ստացաւ 4 ռուբլի: Ո՞րքան կստանայ նա 2 ամսում:

173. Հացի ֆունտն արժէ 2 կոպէկ: Ի՞նչ արժէ 4 ֆունտ հացը:

174. Ալիւրի փուլին արժէ 3 ռուբլի, իսկ շաքարի փուլը — 3 անգամ թանկ: Ի՞նչ արժէ շաքարի փուլը:



175. Մի սենեակն ունի 4 պատուհան, իսկ երկրորդ սենեակը—2անգամ աւելի: Քանի պատուհան ունի երկրորդ սենեակը:

176. Մի պատուհանը ունի 3 ապակի: Քանի ապակի ունի 3 պատուհանը:

177. Անահիտը զնեց 4 խնձոր, հատը 2 կոպէկով: Ո՞րքան փող ծախսեց նա:

178. Բրուտը մի օրում շինում է 2 փարշ: Քանի փարշ կարող է շինել նա 5 օրում:

179. Երևանը ունի 3 թերթ սպիտակ թուղթ և 3 անգամ աւելի մոխրագոյն թուղթ: Քանի թերթ մոխրագոյն թուղթ ունի Երևանը:

180. Մի նստարանի վրայ նստած են 2 աշակերտ: Քանի աշակերտ են նստած 5 նստարանի վրայ:

181 Առաջին նստարանի վրայ նստած են 4 աշակերտ, իսկ երկրորդ նստարանի վրայ—2 անգամ աւելի: Քանի աշակերտ է նստած երկրորդ նստարանի վրայ:

182 Մեր պարտիզում կայ 3 լորու ծառ, ամեն մի ծառի վրայ նստած են 3 ծիծեռնակ: Քանի ծիծեռնակ էր նստած երեք ծառի վրայ:

183 Նարինջի հատն արժէ 5 կոպէկ: Ինչքան կարժենայ 2 հատ նարինջը:

184 Մի արշին մահուղն արժէ 2 ուրբլի, իսկ մի արշին մախմուրը—4 անգամ թանգ: Որքան արժէ մի արշին մախմուրը:

11. ԲԱԺԼՆՈՒՄՆ

185 Տետրակն արժէ 6 կոպէկ, իսկ մատիտը—2 անգամ պակաս: Ի՞նչ արժէ մատիտը:

186 Ալիւրի ֆունտն արժէ 6 կոպէկ, իսկ աղի ֆունտը—3 անգամ պակաս արժէ: Ի՞նչ արժէ աղի ֆունտը:

187 Ըամի ծառի բարձրութիւնը 10 սաժէն է, իսկ խնձորենու բարձրութիւնը 5 անգամ պակաս է: Քանի սաժէն է խնձորենու բարձրութիւնը:

188 Մարիամը 10 տարեկան է, իսկ Գալուստը 2 անգամ փոքր է: Քանի տարեկան է Գալուստը:

189 Դիւղացին մի օրում կասեց 10 փութ ցորեն, իսկ երկրորդ օրը 2 անգամ պակաս կասեց: Քանի փութ ցորեն կասեց նա երկրորդ օրը:

190 Մախմուրի արշինը արժէ 6 ուրբլի, իսկ մահուղինը—2 անգամ պակաս: Ի՞նչ արժէ մահուղի արշինը:

191 10 փութ գարին ածեցին 5 հաւասար տոպրակներում: Քանի փութ գարի մտաւ ամեն մի տոպրակում:

192 Հայրս զնեց 9 արշին մահուղ շուխացի համար, իսկ արխալուխի համար 3 անգամ պակաս: Քանի արշին արխալուխացու զնեց հայրս:

193 Մահուղի արշինը արժէ 4 ուրբլի: Քանի արշին մահուղ կարելի է զնել 8 ուրբլով:

194 Տետրակն արժէ 5 կոպէկ: Քանի տետրակ կարելի է զնել 10 կոպէկի:

195 Գասարանում կայ 10 աշակերտ. ամեն մի նրստարանի վրայ նստած են 2 հոգի: Քանի նստարան կայ դասարանում:

196 6 արշին կտաւից գուրս եկաւ 2 շապիկ: Քանի արշին կտաւ զնաց ամեն մի շապիկին:

197 Մեր տանը կար 9 ֆունտ շաքար, ամեն մի շաքարթում գործածեցինք 3 ֆունտ: Քանի շաքարթում վերջացրինք բոլոր շաքարը:

198 Պօղոսը ունի 9 գրիչ, իսկ Պետրոսը—3: Պօղոսի գրիչը քանի անգամ աւելի է Պետրոսի գրիչներից:

199 Զաքարի փութը 8 ուրբլի է, իսկ ալիւրի փութը—2 ուրբլի: Քանի անգամ պակաս արժէ ալիւրի փութը շաքարից:

200 Արտաշէսը 10 տարեկան է, իսկ Զուշանիկը—5 տարեկան: Քանի անգամ Զուշանիկը փոքր է Արտաշէսից:

201 4 երեխայ 8 ձմեռուկ զնեցին: Քանի ձմեռուկ ստացաւ ամեն մէկը:

202 Մեր պարտիզում կայ 9 կերասիների և 3 անգամ պակաս սալորենի: Քանի սալորենի կայ մեր պարտիզում:

203 Սաժէնն ունի 7 ոտնաչափ: Սաժէնի որ մասն է



կազմում մի ոտնաչափը:

204 Քանի որ մեզ բաւական է 10 կոպէկը, եթէ օրական ծախսելու լինինք 2 կոպէկ:

12. ՉՈՐՍ ԳՈՐԾՈՂՈՒԹԻՒՆ

205 Զարարի փութը 10 ուրլի է, իսկ ալիւրի փութը 5 անգամ պակաս է: Ո՞րքան արժէ ալիւրի փութը:

206 Վահանը ունէ 6 զրիչ, իսկ Գէորգը—2: Քանի անգամ Վահանի զրիչը աւելի է Գէորգի զրիչներէն:

207 Ես գնեցի 10 կոպէկով՝ մի տետրակ, մի զրիչ և մի մատիտ: Տետրակն արժէ 6 կոպէկ, մատիտը—2 անգամ պակաս: Ի՞նչ արժէ զրիչը:

208 Մեր պարտիզում կայ 2 սալորենի և 3 անգամ աւելի կերասենի: անի ծառ կայ պարտիզում:

209 Գոհարիկը 6 տարնական է, իսկ Աստղիկը 3 անգամ փոքր է: Քանի՞ տարով Գոհարիկը մեծ է Աստղիկից:

210 Մկրտիչը մի ծառից քաղւոյց 7 տանձ, իսկ միւս ծառից—3 հատ. բոլոր տանձը երկ-երկու հատ բաժանեց իր քոյրերին: Քանի՞ քոյր ունէր Մկրտիչը:

211 Մի զրպանուսն կայ 10 ընկոյզ, իսկ միւսում—5 անգամ պակաս: Առաջին զրպանիս ընկոյզը քանի՞ սով տւել է երկրորդից:

212 Սարգիսն ունի 6 կոպէկ, իսկ Վարդանը—4 կոպէկ. նրանք գնեցին 5 խնձոր: Քանի՞ կոպէկ արժէ ամեն մի խնձորը:

213 Դասարանում կային 2 աղջիկ և 8-ով աւելի տղայ: Քանի՞ անգամ տղայները պակաս էին տղաներից:

214 Մշակը ամսական ստանում է 3 ուրլի. 3 ամսւայ ոտնիկից նա 5 ուրլին ուղարկեց զիւր իր ծնողներին, իսկ մնացած փողով նա գնեց իր համար զգեստ: Ո՞րքան փող ծախսեց նա զգեստի վրայ:

215 Երկու աղջիկ միասին քաղեցին 8 խնձոր. նրանցից մէկը քաղեց 2 խնձոր աւելի: Քանի՞ խնձոր քաղեց ամեն մէկը:

216 Պղնձագործն ունէր 10 ֆունտ պղինձ, որից նա շինեց 5 ֆունտանոց կաթսաներ և ծախեց հատը 3 ուրլով: Ո՞րքան փող ստացաւ նա:

217 Զարարի փութն արժէ 6 ուրլի, ալիւրի փութըն արժէ 3 անգամ պակաս, իսկ մսի փութն արժէ 4 ուրլով՝ աւելի ալիւրից: Ի՞նչ արժէ մսի փութը:

218 Սեղրակը 9 տարեկան է, Նազիկը 3 անգամ փոքր է, իսկ Ռուբէնը 5 տարով մեծ է Նազիկից: Քանի տարեկան է Ռուբէնը:

219 Մի ծառի վրայ կայ 4 խնձոր, իսկ միւսի վրայ—6 խնձոր. 2 երեխայ քաղեցին այդ խնձորները և հաւասար բաժանեցին: Քանի խնձոր ստացաւ ամեն մէկը:

220 Հայրս փեթակից հանեց 10 ֆունտ մեղր. հինգերորդ մասը նա պահեց մեզ համար, իսկ մնացածը ծախեց: Քանի՞ ֆունտ մեղր ծախեց հայրս:

221 Տիգրանը գնեց 2 ֆունտ աղ և 2 ֆ. նաւթ. աղի ֆունտը 2 կոպէկ է, իսկ նաւթինը—3 կոպէկ: Ո՞րքան փող ծախսեց նա:

222 Գիւղացին 4 ձու ծախեց, հատը 2 կոպէկով. այդ փողերից նա 3 կոպէկի մեխ գնեց, իսկ մնացածով շաքար: Քանի՞ կոպէկի շաքար գնեց գիւղացին:

223 Տանտիկինը գնեց 3 մում, հատը 2 կոպէկով և տւեց խանութպանին տասը կոպէկանոց: Քանի՞ կոպէկ յետ ստացաւ տանտիկինը:

224 Դարբինն ունէր 5 կտոր երկաթ. ամեն մի կտորից 2 թի շինեց. այդ թիերից նա 3 հատը ծախեց, իսկ 4 հատը փոխեց ցորենով: Քանի հատ թի մնաց նրա մօտ:

225 Երկու կին միասին գնեցին 10 փայտէ զղալ. նրանցից մէկը 4 հատ պակաս ստացաւ: Քանի զղալ ստացաւ ամեն մէկը:

226 Ծառան ամսական ստանում էր 5 ուրլի, 2 ամիս ծառայելուց յետոյ նա իր տիրոջից ստացաւ 6 ուրլի փող և մի վերարկու: Ո՞րքան արժէր այդ վերարկուն:

227 Մի մարդ 4 փութ նաւթ գնեց, փութը 2 ուրլով և տւեց խանութպանին 2 հատ 5 ուրլիանոց ոսկի: Քանի ուրլի նա խանութպանից յետ ստացաւ:



228 Վաճառականը գնեց 10 արկղ մում. մի գնողին նա ծախեց բոլոր մոմերի մի հինգերորդ մասը, իսկ միւսին մնացած մոմերի կէսը: Քանի արկղ մում մնաց վաճառականի մօտ:

229 Գիւղացին ունէր 7 ձի. 2 գոյզը լծեց կառքում, իսկ մնացած ձիերը մնացին ախոռում: Քանի՞ ձի մնաց ախոռում կապած:

230 Գարբինն ունէր 10 ֆունտ երկաթ: 4 ֆունտ երկաթից նա շինեց մի կացին, իսկ մնացածից—3 միատեսակ մուրճ: Քանի՞ ֆունտ երկաթից շինեց նա ամեն մի մուրճը:

231 Գիրքն ունի 10 թերթ. աշակերտը առաջին օրը կարդաց 2 թերթ, իսկ մնացած օրերը կարդաց օրական 4 թերթ: Քանի՞ օրում կարդաց նա ամբողջ գիրքը:

232 Թիթեղագործն ունէր երկու թերթ թիթեղ. մէկը 3 ֆունտ էր, իսկ միւսը—7. այդ թիթեղներից ջրամաններ շինեց, ամեն մէկը 2 ֆունտից: Քանի՞ ջրաման նա շինեց:

233 Մի գիւղացի պարտ էր իր հարեանին 10 փութ ցորեն. նա տւեց իր պարտատիրոջ 2 սոպրակ, որի ամեն մէկում կար 2 փութ ցորեն: Քանի՞ փութ ցորեն նա դարձեալ պարտ մնաց:

### III. ՕՐԻՆԱԿՆԵՐ ԵՒ ԽՆԴԻՐՆԵՐ ՏՃՄՆԵԱԿՆԵՐՈՎ ՀԱՐԻՐԻ ԶՐՋԱՆՈՒՄ

#### 1. ԳՈՒՄԱՐՈՒՄՆ

234.	10+10=	50+10=	90+10=	80+10=
	20+10=	60+10=	70+10=	60+10=
	30+10=	70+10=	50+10=	40+10=
	40+10=	80+10=	30+10=	20+10=
235.	10+20=	50+20=	10+30=	50+30=
	20+20=	60+20=	20+30=	60+30=
	30+20=	70+20=	30+30=	70+30=
	40+20=	80+20=	40+30=	20+20=
236.	10+30=	50+30=	30+50=	20+60=
	20+40=	60+40=	40+50=	30+60=
	30+30=	10+50=	50+50=	40+60=
	40+40=	20+50=	10+60=	50+50=
237.	10+30=	50+30=	10+40=	50+40=
	20+30=	60+30=	20+40=	60+40=
	30+30=	70+30=	30+40=	40+40=
	40+30=	30+30=	40+40=	30+40=
238.	10+70=	20+80=	30+30=	20+20=
	20+70=	10+90=	20+70=	40+40=
	30+70=	30+20=	10+80=	30+30=
	10+80=	40+50=	50+30=	50+50=
239.	10+10+20=	20+40+30=	40+40+20=	
	20+20+30=	20+10+30=	70+20+10=	
	30+30+40=	30+10+40=	80+10+10=	
	10+20+30=	10+50+10=	60+30+10=	



240 Վաղինակը և Գուրգէնը գնացին անտառ սունկ ժողովելու: Վաղինակը գտաւ 10 սունկ, իսկ Գուրգէնը — 20 հատ: Ընդամենը քանի՞ հատ սունկ նրանք ժողովեցին:

241 Գիւղացին գնեց մի կով 20 ուրջով և մի ձի 30 ուրջով: Ընդամենը որք՞ան փող նա ծախսեց:

242 Հանդու՛մ արածում էին 30 սպիտակ և 20 սև ոչխարներ: Ընդամենը քանի ոչխար էր արածում հանդումը:

243 Այգէպանը մի խնձորենուց քաղեց 30 խնձոր, իսկ միւսից—40: Քանի խնձոր քաղեց նա երկու ծառից:

244 Խաչիկը մի դրպանումն ունի 50 կոպէկ, իսկ միւսում—40: Ընդամենը քանի՞ կոպէկ նա ունի:

245 Գեղամը հնձեց և կապեց 40 խուրձ, իսկ նրա հայրը—20 խուրձ աւելի: Ք՞անի խուրձ հնձեց և կապեց Գեղամի հայրը:

246 Գիւղացին ունէր 60 փութ ցորեն և 30 փութ աւելի գարի: Քանի՞ փութ գարի ունէր նա:

247 Գարտիզպանը մի մարզից քաղեց 70 վարունգ, իսկ միւս մարզից—30 հատ աւելի: Քանի՞ վարունգ քաղեց նա միւս մարզից:

248 Գարու փութն արժէ 60 կոպէկ, իսկ ցորենի փութը—30 կոպէկ աւելի: Ո՞րքան արժէ մի փութ ցորենը:

249 Մրգավաճառը ծախեց 20 խնձոր և 70-ով աւելի տանձ: Քանի՞ տանձ ծախեց նա:

250 Նւարդի մայրը 30 տարեկան է, իսկ հայրը 10 տարով մեծ է: Ք՞անի տարեկան է Նւարդի հայրը:

251 Մեր կովը մի տարում կերաւ 70 փութ խոտ, իսկ ձին—20 փութ աւելի: Քանի՞ փութ խոտ կերաւ ձին մի տարում:

252 Տանտիկինը գնեց 20 կոպէկի ալիւր, 30 կոպէկի միս և 40 կոպէկի իւղ: Ո՞րքան փող ծախսեց տանտիկինը:

253 Աննապարհորդը առաջին օրն անցաւ 30 վերստ, երկրորդ օրը—10 վերստ, իսկ երրորդ օրը—40 վերստ: Ք՞անի վերստ տարածութիւն անցաւ նա երեք օրում:

254 Մրգավաճառը առաջին օրը ծախեց 40 նարինջ, իսկ երկրորդ օրը—10 հատ աւելի: Քանի նարինջ ծախեց նա երկու օրում:

2. ՀԱՆՈՒՄՆ

255.	20—10—	60—10—	30—20—	70—20—
	30—10—	70—10—	40—20—	80—20—
	40—10—	80—10—	50—20—	90—20—
	50—10—	90—10—	60—20—	100—20—

256.	40—30—	80—30—	60—40—	60—50—
	50—30—	90—30—	70—40—	70—50—
	60—30—	100—30—	80—40—	80—50—
	70—30—	50—40—	90—40—	90—50—

257.	70—60—	80—70—	100—80—	80—70—
	80—60—	90—70—	100—90—	90—40—
	90—60—	100—70—	100—50—	60—30—
	100—60—	90—80—	100—40—	50—20—

258.	40—20—	70—40—	90—50—	80—80—
	60—30—	50—30—	70—20—	60—20—
	80—40—	90—20—	50—40—	90—40—
	30—10—	80—60—	90—30—	60—60—

259 Գիւղացի կինը ունէր 40 ձու. 20 հատը ծախեց: Քանի ձու մնաց նրա մօտ:

260 Անտօնը ունէր 50 կաղին. 30 հատը փուշ դուրս եկան: Քանի հատ լաւ կաղին ունէր Անտօնը:

261 Կարասում կար 60 թունգի գինի. 20 թունգին ծախեցին: Քանի թունգի գինի մնաց կարասում:

262 Աշակերտն ունէր 70 կոպէկ. 50 կոպէկով նա մի գիրք գնեց: Քանի կոպէկ մնաց նրա մօտ:

263 Մրգավաճառն ունէր 80 նարինջ. 40 հատը ծախեց: Քանի նարինջ մնաց նրա մօտ:



264 Արշաւիրի հայրը 50 տարեկան է, իսկ մայրը 10 տարով փոքր է: Քանի տարեկան է նրա մայրը:

265 Մեր պարտիզում կայ 60 սալորենի և 20-ով պակաս թղենի: Քանի թղենի կայ մեր պարտիզում:

266 Կալածատէրն ունէ 80 զեսեատին վարելահող և 30 զեսեատին պակաս անտառ: Քանի զեսեատին անտառ ունէ կալածատէրը:

267 Մի զիւղացին ունէր 90 ոչխար, իսկ միւսը—30 ոչխար պակաս: Քանի ոչխար ունէր երկրորդ զիւղացին:

268 Պապս 90 տարեկան է, իսկ հայրս—50: Քանի տարով պապս մեծ է հօրիցս:

269 Ձկնորսը բռնեց 80 տառեղ ձուկ և 40 իշխան: Քանիսով տառեխն աւելի էր իշխանից:

270 Կալածատէրը ունէր 70 կով և 30 ձի: Քանիսով կովերն աւելի էին ձիերից:

271 Սաթնիկը ունէ 90 սալոր, իսկ Հայկանուշը—60: Սրանցից ո՞վ աւելի սալոր ունէ և քանիսով աւելի:

272 Հանդում արածում էին 80 ոչխար, 20-ով պակաս այժ և այժերից 40-ով պակաս եզ: Քանի եզ էր արածում:

273 Բազէն ապրումէ 100 տարի, ձին 40 տարի, իսկ եզը—20 տարի: Սրանցից ո՞վ աւելի երկար է ապրում և քանի տարով:

3. ԳՈՒՄԱՐՈՒՄՆ ԵՒ ՀԱՆՈՒՄՆ

274.	40+10-20=	70+30-40=	70+20-50=
	50+30-40=	60+40-50=	80+20-40=
	20+50-30=	80+20-70=	70+30-90=
	40+20-10=	90+10-40=	90+10-80=
275.	90-20+10=	80-40+50=	90-10+30=
	80-60+30=	90-50+20=	100-50+40=
	40-30+50=	50-30+60=	90-80+30=
	30-20+70=	40-20+70=	10-60+20=

276.	20+30-40=	40+20-10=	50+10-40=
	60-50+40=	50-30+10=	70-50+30=
	10+70-50=	60+20-50=	40+30-20=
	50-30+20=	100-90+50=	100-80+40=

277.	10+20+30-10=	100-40+20-70+50=
	80-10-40+20+10=	90-30+40-80+70=
	90-30-20-30+50=	40+50-60+70-80=
	100-70+40-20+40=	90-60+50-40+30=

278 Գիւղացին ունէր 20 սև և 30 սպիտակ ոչխարներ. այդ ոչխարներից 40 հատը ծախեց: Քանի ոչխար մնաց նրա մօտ:

279 Այգէպանը տնկեց 70 սալորենի և 50-ով պակաս ծիրանի: Քանի ծառ տնկեց այգէպանը:

280 Քթոցում կար 80 տանձ. Հայկակը վերցրեց 20 հատ, Արմենուհին նրանից—10 հատ պակաս, իսկ Հրատը այնքան, որքան Հայկակը: Քանի տանձ մնաց քթոցում:

281 Հայրս գնեց մի կով, մի ձի և մի հորթ: Կովն արժէ 30 ուրբի, ձին—30 ուրբի աւելի, իսկ հորթը ձիուց 50 ուրբով պակաս: Որքան արժէր ձին և որքան հորթը:

282 Պահարանի առաջին դարակի վրայ կան 40 զիւրք, երկրորդի վրայ—10 զիւրք աւելի, իսկ երրորդի վրայ—20 հատ երկրորդից պակաս: Ընդամենը քանի զիւրք կայ պահարանում:

283 Բրուտը շինեց 100 փարչ, որոնցից 10 հատը այրելիս կտորւեց, 20 հատը ծախեց, իսկ 30 հատը փոխեց ցորենի հետ: Քանի փարչ մնաց նրա մօտ:

284 Գիւղացին խուզելու էր 90 ոչխար. առաջին օրը խուզեց 20 ոչխար, երկրորդ օրը—40 հատ աւելի, իսկ երրորդ օրը—մնացած ոչխարները: Քանի ոչխար խուզեց զիւղացին երրորդ օրը:

285 Աշակերտան ունէր 80 կոպէկ. 30 կոպէկով նա մի այրբենարան գնեց և 20 կոպէկի էլ թուղթ: Որքան փող մնաց նրա մօտ:

286 Մի մարդ 30 կոպէկի հաղող գնեց, 50 կոպէկի



զեղծ և մրգավաճառին տւեց մի ուրլիանոց: Քանի կուպէկ նա յետ ստացաւ մրգավաճառից:

287 Մենք ունենք երեք օրավար վարելահող. առաջին օրավարի լայնութիւնը 70 սաժէն է, երրորդինը—20 սաժէն աւելի, իսկ երրորդինը—30 սաժէն երկրորդից պակաս: Որքան լայնութիւն ունէ երրորդ օրավարը:

288 Դարբինն ունէր 80 մանգաղ. մի գիւղում նա ծափ 50 մանգաղ, երկրորդում—40 հատ պակաս, իսկ մնացած մանգաղները փոխեց ալիւրով: Քանի մանգաղ փոխեց նա ալիւրով:

289 Մրգավաճառն ունէր մի կողովում 20 խնձոր, իսկ միւսում—30 հատ աւելի. այդ խնձորներից ծախեց մէկին—30 հատ, իսկ միւսին—20 հատ աւելի: Քանի խնձոր մնաց նրա մօտ:

290 Վահանի հայրը առաջին մարզից քաղեց 70 վարունգ, երկրորդից—20 հատ աւելի, իսկ երրորդից—30 հատ առաջինից պակաս: Քանի վարունգ քաղեց նա երրորդ մարզից:

4. ԲԱԶՄԱՊԱՏԿՈՒՄՆ

291.	10×2=	50×2=	10×4=	10×6=
	20×2=	10×3=	20×4=	10×7=
	30×2=	20×3=	10×5=	10×8=
	40×2=	30×3=	20×5=	10×9=

292.	2×10=	2×50=	4×10=	6×10=
	2×20=	2×10=	4×20=	7×10=
	2×30=	3×20=	5×10=	8×10=
	2×40=	3×30=	5×20=	9×10=

293.	10×4=	10×5=	30×3=	10×10=
	5×10=	7×10=	4×20=	20×5=
	20×4=	10×8=	40×2=	50×2=
	3×30=	5×10=	2×40=	5×20=

294.	20×3+20=	20×5-40=	20×4+20=
	30×2+30=	20×3+40=	60×1+40=

20×4-20=	10×5+50=	20×2+20=
30×3-60=	50×2-50=	30×3-70=

295 Որդին 10 տարեկան է, իսկ հայրը 4 անգամ նրանից մեծ է: Քանի տարեկան է հայրը:

296 Խորէնը բռնեց 30 թիթեռ, իսկ Արսէնը նրանից—2 անգամ աւելի: Քանի թիթեռ բռնեց Արսէնը:

297 Մայրը իր աղջկայ համար գնեց երկու թաշկինակ. մէկը արժէր 20 կոպէկ, իսկ միւսը 3 անգամ աւելի: Որքան արժէր երկրորդ թաշկինակը:

298 Խոհարարուհին գնեց 10 ֆունտ միս, ֆունտը 10 կոպէկով: Որքանով գնեց նա բոլոր միսը:

299 Ըաքարի ֆունտն արժէ 20 կոպէկ: Որքան կարժենայ 4 ֆունտ շաքարը:

300 6 կին քաղհան էին անում դղումի մարգերը. նրանցից ամեն մէկը քաղհանեց 10 մարդ: Քանի մարդ քաղհանեցին նրանք միասին:

301 Մի արասին 20 կոպէկ է: Քանի կոպէկ է 5 արասին:

302 Պայտառն ունէր 9 կտոր երկաթ. ամեն մի կտորից նա շինեց 10 հատ պայտ: Քանի պայտ շինեց նա բոլոր երկաթից:

303 Հայրը գնեց իր որդու համար 4 գիրք, հատը 20 կոպէկով: Որքանով գնեց նա բոլոր գրքերը:

304 Տանտիկինը գնեց 20 ֆունտ ալիւր, ֆունտը 5 կոպէկով: Որքան վճարեց նա 20 ֆունտ ալիւրին:

305 Գիւղացու կինը կողովում զարսեց 4 տասնեակ ձու, իսկ միւս կողովում—5 տասնեակ. բոլոր ձւերից 80 հատը նա ծախեց: Քանի ձու մնաց նրա մօտ:

5. ԲԱԺԱՆՈՒՄՆ

306.	20:10=	60:10=	40:20=	90:30=
	30:10=	70:10=	60:20=	80:40=
	50:10=	80:10=	80:20=	100:50=
	50:10=	90:10=	60:30=	100:20=



307.	20:2=	30:3=	80:1=	80:8=
	40:2=	60:3=	50:5=	90:9=
	60:2=	90:3=	60:6=	100:2=
	80:2=	40:4=	70:7=	100:5=

308.	80:4=	90:9=	80:20=	100:50=
	60:3=	90:30=	80:40=	100:20=
	70:7=	40:10=	60:30=	100:10=
	50:5=	40:4=	40:20=	100:5=

309.	(40×2):1=	(10×6):3=	(60:3)×4=
	(30×2):6=	(50×2):20=	(90:3)×2=
	(20×5):2=	(40×2):20=	(60:6)×8=
	(50×2):5=	(40:2)×3=	(70:7)×5=

310 Աշակերտը զնեց 2 այբբենարան և գրավաճառին վճարեց 40 կոպէկ: Որքան արժէր ամեն մի այբբենարանը:

311 Նւարդը քաղեց 60 ծաղիկ, իսկ Յասմիկը 3 անգամ պակաս: Քանի ծաղիկ քաղեց Յասմիկը:

312 Իրւզացին ծախեց մի սագ և մի հաւ. սագը ծախեց 80 կոպէկով, իսկ հաւը—2 անգամ էժան: Որքանով ծախեց նա հաւը:

313 Ճանտիկինը զնեց 3 ֆունտ իւղ և վճարեց 90 կոպէկ: Որքան արժէր իւղի մի ֆունտը:

314 Կալածատէրն ունէր 60 հաւ և 2 անգամ պակաս հնդկահաւ: Քանի հնդկահաւ ունէր կալածատէրը:

315 Մեղւարոյժը 7 փեթակից հանեց 70 ֆունտ մեղր: Քանի ֆունտ մեղր հանեց նա ամեն մի փեթակից:

316 Պապը 80 տարեկան է, իսկ թոռը 8 անգամ նրանից փոքր է: Քանի տարեկան է թոռը:

317 Հայրս ունէր 90 փութ գետնախնձոր: 30 փութը պահեց, իսկ մնացած ծախեց: Բոլոր գետնախնձորի սր երորդ մասը նա պահեց:

318 Փողոցի երկարութիւնը 80 սաժէն է. մի բաւորը մասը սալայատակեցին քարով: Քանի սաժէն տեղ սալայատակեցին:

319 Դպրոցում սովորում էին 80 աշակերտ և 40 աշակերտուհի: Քանի անգամ աշակերտները աւելի էին աշակերտուհիներից:

320 Քանի փութ է 80 ֆունտը:

321 Պապը 70 տարեկան է, իսկ թոռը—7 տարեկան: Քանի անգամ թոռը փոքր է պապից:

6. ՉՈՐՍ ԳՈՐԾՈՂՈՒԹԻՒՆ.

322.	(60:6)×7=	(50×2):20=	(100:10)+80=
	(90:30)×20=	(40×2):4=	(30×3)-40=
	30+(30×2)=	70-(80:2)=	(10×8)+20=
	40+(60:3)=	20-(100:5)=	60-(60:3)=

323.	100 - (80:4)+10=	(80-20):(40:2)=
	(100-40):(90-70)=	(60:3)+(80:4)=
	(30×3)-(100:2)=	100-(90:3)-40=
	50+(80:2)-20=	(90:3)+(100:2)=

324.	(90:3)×(40:20)-(10×4)=
	(40×2)-(70-30)+(20×2)=
	(20×4)+(10×2)-(90:3)=
	(30×2)+(100:5)-(40:4)=

325.	(60:3) - (90:9)+(100:5)=
	(80:4)+(60:3)-(90:3)=
	(20×4)-(100:2)+(20×3)=
	(100:5)+(90:3)+(40:4)=

326.	(10×8)+(20×2)-(60-40)=
	(40:2)+(10×3)+(40:2)-(90:9)=
	(70:7)+(80:2)+(100-90)-(100-50)=
	(50×2)-(70-40)-(80:4)-(60:2)=

327 Իրւզացին ծախեց 2 կով, հատն 30 ուլբլով, մի ձի 30 ուլբլով և մի հորթ 10 ուլբլով: Ստացած փողերով նա մի գոյգ ձի զնեց: Որքան արժէր մի եզր:



328 Գարբինը գնեց 3 հատ հին գերանդի, հատը 20 կոպէկով. այդ գերանդիներից նա շինեց 9 հատ դանակ և ծախեց հատը 10 կոպէկով: Որքան փող նա վաստակեց:

329 Տանտիկինը գնեց 3 թէյի գդալ, հատը 20 կոպէկով և մի քանի բաժակ, հատը 10 կոպէկով. բոլոր գդալների համար նա վճարեց 20 կոպէկ աւելի, քան բոլոր բաժակների: Քանի բաժակ գնեց տանտիկինը:

330 Գիւղացին ունէր մի ուլբլի. նա գնեց 3 թի, հատը 20 կոպէկով, մի հատ ջրաման 10 կոպէկով, իսկ մնացած փողերով—մի հատ մանդաղ: Քանիսով գնեց նա այդ մանդաղը:

331 Գարեգինի պապը 80 տարեկան է, հայրը 2 անգամ փոքր է, իսկ ինքը Գարեգինը 4 անգամ հօրից փոքր է: Քանի տարեկան է Գարեգինը:

332 Հայրս հնձեց 100 խուրձ. առաջին օրը կասեցինք կէսը, իսկ երկրորդ օրը—մնացածի հինգերորդ մասը: Քանի խուրձ մնաց չկասած:

333 Տանտիկինը գնեց 80 ֆունտ հոն. ամեն մի 8 ֆունտին նա վճարեց 10 կոպէկ: Որքանով գնեց նա այդ հոնը:

334 Գիւղացին ծախեց 3 կով, հատը 20 ուլբլով և 2 դէզ խոտ, դէզը 10 ուլբլով: Ստացած փողերով գնեց մի զոյգ ձի: Որքան արժէր ամեն մի ձին:

335 Դարբինը մէկ ու կէս փուլ իր կաթից շինեց մի քանի եղաններ, ամեն մէկը 10 ֆունտ: Քանի եղան նա շինեց:

336 Գիւղացին ունի երեք բաժանմունք. առաջին բաժանմունքում կայ 40 աշակերտ, երկրորդում—2 անգամ պակաս, իսկ երրորդում—6 անգամ պակաս, քան առաջին և երկրորդում միասին: Քանի աշակերտ կար երրորդ բաժանմունքում:

337 Զիթածախը ամեն մի 4 փուլ ձէթը գնում էր 20 ուլբլով, իսկ ծախում փուլը 40 ուլբլով: Որքան կը վաստակի նա 8 փուլ ձէթից:

338 Պղնձագործն ունէր 10 թերթ պղինձ, ամեն մէկը 9 ֆունտ ծանրութեան. բոլոր պղինձի մի երրորդ մասից նա 10 թարախ շինեց, իսկ մնացածի կէսից—3 հատ ինքնաեռ: Որքան էր ամեն մի թարախի և ինքնաեռի քաշը:

339 Մրգավաճառն ունէր 100 ձմերուկ. բոլոր ձմերուկների մի հինգերորդական մասը ծախեց մէկին, իսկ կէսը՝ միւսին: Քանի ձմերուկ մնաց նրա մօտ:

340 Տանտիկինը գնեց 2 բաղ, հատը 50 կոպէկով և մի քանի վառիկ, հատը 20 կոպէկով: Քանի վառիկ նա գնեց, եթէ բոլոր վառիկները 40 կոպէկ բաղերից պակաս արժէին:

341 Վարդանը ունի 40 կոպէկ, իսկ Սարգիսը—60 կոպէկ. նրանք գնեցին 50 խնձոր: Ի՞նչքան արժէր խնձորի հատը:

342 Խանութպանը ունէր 2 փուլ նաւթ. մէկին նա ծախեց նաւթի չորրորդ մասը, միւսին մնացածի մի երրորդ մասը, իսկ մնացած նաւթը ածեց 20 ֆունտանոց ամաններում: Քանի աման նա լցրեց:

343 Գիւղացին ծախեց 5 դէզ խոտ, դէզը 10 ուլբլով: Այդ փողերից նա 30 ուլբլով գնեց մի կով, իսկ մնացած փողերով գնեց 2 քուրք իր որդկերանց համար: Ո՞րքան արժէր մի քուրքը:

344 Մի գրպանում կայ 100 կաղին, իսկ միւսում—5 անգամ պակաս: Առաջին գրպանիս կաղինը քանիսով է աւելի երկրորդից:

345 Գիւղացի կինը ունէր 2 հաւ. ամեն մի հաւը մի տարում 50 ձու ածեց: Այդ ձուերից 40 հատը ծախեց, նրանից 2 անգամ պակաս ձուերը տուեց իր հարեանին, իսկ մնացածը դրեց 2 թխսի տակ հաւասար թւով: Քանի ձու դրեց նա ամեն մի թխսի տակը:

346 Մի ծառի վրայ կայ 40 խնձոր, իսկ միւսի վրայ—60: 4 երեխայ քաղեցին բոլոր խնձորը և իրար մէջ հաւասար բաժանեցին: Քանի խնձոր ստացաւ ամեն մէկը:

347 Բանուորը ամսական ստանում է 30 ուլբլի. 3 ամսւայ ոռճիկից նա 30 ուլբլին ուղարկեց տուն իր ծնողներին, 20 ուլբլին տուեց պարտատիրոջ, չորրորդ մասը պահեց, իսկ մնացածով հագուստեղէն գնեց: Քանի ուլբլի վճարեց նա հագուստեղէնի:





IV ՕՐԻՆԱԿՆԵՐ ԵՒ ԽՆԴԻՐՆԵՐ ԱՌԱՋԻՆ ԵՒ ԵՐԿՐՈՐԳ ՏԱՍՆԵԱԿԻ ԹԻՆԵՐՈՎ

I. Գ ՈՒ Մ Ա Ր ՈՒ Մ Ն

348.	10+1=	10+5=	10+ 9=	10+7=
	10+2=	10+6=	10+10=	10+6=
	10+3=	10+7=	10+ 9=	10+5=
	10+4=	10+8=	10+ 8=	10+4=
349.	1+10=	5+10=	9+10=	7+10=
	2+10=	6+10=	10+10=	6+10=
	3+10=	7+10=	9+10=	5+10=
	4+10=	8+10=	8+10=	4+10=
350.	11+2=	17+2=	11+4=	14+3=
	13+4=	18+1=	16+3=	13+5=
	14+4=	15+4=	14+4=	14+5=
	15+3=	12+6=	13+3=	11+8=
351.	2+14=	3+13=	4+15=	3+14=
	3+11=	2+15=	3+16=	7+11=
	4+12=	4+14=	2+17=	6+13=
	1+13=	3+12=	1+18=	5+14=
352.	9+2=	9+6=	8+3=	8+7=
	9+3=	9+7=	8+4=	8+8=
	9+4=	9+8=	8+5=	8+9=
	9+5=	9+9=	8+6=	9+9=
353.	7+4=	7+8=	6+7=	5+7=
	7+5=	7+9=	6+8=	5+8=
	7+6=	6+5=	6+.	5+9=
	7+7=	6+6=	5+6=	9+5=

354.	7+4=	5+8=	6+7=	5+7=
	6+5=	7+9=	6+8=	5+8=
	8+6=	6+5=	6+9=	5+9=
	7+7=	6+6=	5+6=	9+5=

355.	4+7=	3+8=	9+9=	7+6=
	4+8=	3+9=	8+8=	6+7=
	4+9=	2+9=	7+7=	8+9=
	4+10=	2+10=	6+6=	9+8=

356.	3+5+4=	5+4+7=	3+7+5=
	2+6+7=	4+4+4=	8+4+3=
	4+5+8=	7+6+3=	10+4+3=
	7+2+5=	9+2+6=	9+8+1=

357.	8+3+8=	4+5+7=	10+8+1=
	10+7+2=	9+4+3=	8+3+8=
	4+6+7=	4+6+7=	5+7+8=
	7+5+6=	8+9+2=	7+8+2=

358.	4+8+4=	9+2+8=	10+1+8=
	3+6+3=	10+7+2=	6+5+4=
	10+4+5=	7+7+5=	10+7+3=
	4+5+9=	9+2+9=	4+8+4=

359. Եզրայրը 10 տարեկան է, իսկ քոյրը 3 տարով մեծ: Քանի տարեկան է քոյրը:

360. Մի սենեակում կայ 7 աթոռ, իսկ միև սենեակում 5-ով աւելի: Քանի աթոռ կայ երկրորդ սենեակում:

361. Մենք ունենք 9 կով և 7-ով աւելի ոչխար: Քանի ոչխար ունենք մենք:

362. Գիւղացին ծախեց 5 փութ ցորեն և 9 փութով աւելի գարի: Քանի փութ գարի ծախեց գիւղացին:

363 Գասարանում 9 աշակերտ կայ և 4-ով աւելի աշակերտուհի: Քանի աշակերտուհի կայ գասարանում:



364 Հայրս 3 մշակի տւեց 3-ական ուրբի, իսկ միւսին տւեց 4 ուրբի. Ընդամենը քանի ուրբի վճարեց ըրոր մշակներին:

365 Եզիսարէթը ունէր 7 զրիշ, իսկ Հայկը 4 զրիշ աւելի: Քանի՞ զրիշ ունէին նրանք միասին:

366 Պարտիզում կային 6 խնձորենի և 5-ով աւելի տանձենի: Քանի՞ ծառ կայ պարտիզում:

367 Աշակերտը կարեց երկու տետրակ. մի տետրակի համար նա գործածեց 7 թերթ թուղթ, իսկ միւսի համար 6 թերթ աւելի: Քանի թերթ թուղթ գործածեց աշակերտը երկու տետրակի համար:

368 Մենք ունենք 12 հաւ և 7-ով պակաս սագ: Քանի տնային թուռն ունենք մենք:

369 Մրգավաճառը ծախեց մէկին 8 խնձոր, իսկ միւսին — 6: Ընդամենը քանի խնձոր նա ծախեց:

370 Գիւղացին առաւօտեան բերեց 7 սայլ խոտ, իսկ երեկոյեան — 2 սայլ պակաս: Ընդամենը քանի սայլ խոտ նա բերեց:

371 Զայրմայրը գնեց մի գիրք և մի տետրակ. գիրքը արժէ 9 կոպէկ, իսկ տետրակը — 4 կոպէկով պակաս: Որքան փող ծախսեց նա:

372 Օհանը ծախեց 7 ոչխար և 6 կով. նրա մօտ մնաց 9 ոչխար և 8 կով: Քանի ոչխար և քանի կով ունէր Օհանը:

373 Մօրեղբայրս ծախեց 2 ջլալ ցորեն, հատը 4 ուրբով և 3 ջլալ գարի, հատը 3 ուրբով: Քանի ուրբի ստացաւ մօրեղբայրս:

374 Սուրէնը, Տիգրանը և Գալուստը արածացնում էին իրենց կովերը: Սուրէնը ունէր 6 կով, Տիգրանը — 2 ուրբով Սուրէնից աւելի, իսկ Գալուստը 2 անգամ պակաս ունէր, քան Տիգրանը. Քանի կով էին արածացնում նրանք միասին:

375 Սահակը ծախեց մի ոչխար, մի խոզ և մի կով: Ոչխարը ծախեց 4 ուրբով, խոզը — 5 ուրբով թանգ, իսկ կովը խոզից — 9 ուրբով թանգ: Քանի ուրբով ծախեց նա կովը:

376 Մի օրավարից գիւղացին հնձեց 7 սայլ խոտ, երկրորդ օրավարից 5 սայլ պակաս, իսկ երրորդից այնքան, որքան նա հնձեց առաջին և երկրորդից միասին: Քանի սայլ խոտ հնձեց գիւղացին երեք օրավարից:

377 Պօղոսը գնեց 2 մատիտ, ամեն մէկը 3 կոպէկով և նրա մօտ մնաց 4 կոպէկ: Պետրոսը գնեց 3 տետրակ. հատը 2 կոպէկով և նրա մօտ մնաց 3 կոպէկ: Ո՞րքան փող ունէին նրանք միասին:

378 Զկնորսը առաջին օրը բռնեց 8 ձուկ, երկրորդ օրը — 3 հատ, իսկ երրորդ օրը 4-ով աւելի երկրորդ օրից: Ընդամենը քանի ձուկ բռնեց նա երեք օրում:

379 Բանորը առաջին շաբաթը ստացաւ 7 ուրբի, երկրորդ շաբաթը — 2 ուրբի աւելի, իսկ երրորդ շաբաթը — 5 ուրբի երկրորդ շաբաթից պակաս: Քանի ուրբի ստացաւ բանորը երեք շաբաթում:

380 Մարգարիտն ունէր 3 կոպէկ. մայրը նրան տւեց 4 կոպէկ, իսկ հայրը — 2 անգամ աւելի: Քանի կոպէկ այժմ ունի Մարգարիտը:

381 ձանապարհորդը մի ժամում սնցաւ 7 վերստ, երկրորդ ժամը — 1 վերստ պակաս, իսկ երրորդ ժամը երկրորդ ժամից 4 վերստ պակաս: Քանի վերստ ձանապարհ սնցաւ նա երեք ժամում:

382 Գործարանատէրը գնեց 9 սպիտակ 2 զոյգ սև զոյնի ձիեր: Ընդամենը քանի ձի նա գնեց:

383 9 տարի առաջ Երւանդը 3 տարեկան էր: Քանի տարեկան է նրա քոյրը, եթէ նա Երւանդից 6 տարով մեծ է:

2. Հ Ա Ն Ո Ի Մ Ն.

384.	11-1=	15-5=	19-9=	15-5=
	12-2=	16-6=	16-8=	13-4=
	13-3=	17-7=	17-7=	13-3=
	14-4=	18-8=	16-6=	12-2=



<b>385.</b>	11-10= 12-10= 13-10= 14-10=	15-10= 16-10= 17-10= 18-10=	19-10= 18-10= 17-10= 16-10=	15-10= 14-10= 20-10= 13-10=
<b>386.</b>	13-2= 15-3= 18-4= 17-3=	19-5= 12-1= 14-2= 16-4=	18-5= 19-2= 15-4= 19-6=	17-2= 18-6= 19-3= 17-5=
<b>387.</b>	18-3= 17-5= 15-2= 19-7=	18-6= 17-4= 18-5= 17-6=	18-2= 19-4= 18-7= 16-2=	16-5= 17-2= 16-3= 19-3=
<b>388.</b>	11-2= 13-4= 12-3= 17-8=	15-7= 11-3= 12-5= 14-8=	11-5= 12-9= 12-7= 11-6=	15-8= 13-6= 15-9= 11-4=
<b>389.</b>	16-9= 11-8= 12-9= 17-9=	12-4= 13-7= 12-8= 13-9=	12-6= 13-8= 12-3= 13-4=	17-8= 15-6= 15-7= 18-9=
<b>390.</b>	17-9= 14-5= 14-7= 11-8=	14-6= 11-9= 12-6= 16-9=	13-9= 14-6= 17-8= 15-8=	15-8= 14-9= 16-7= 12-5=
<b>391.</b>	14-12= 16-13= 12-11= 15-12=	13-11= 17-15= 16-12= 17-14=	18-16= 17-13= 18-15= 16-11=	19-17= 18-13= 19-16= 18-14=
<b>392.</b>	16-3-2= 19-6-1=	13-4-4= 18-9-4=	17-9-5= 18-8-6=	

	12-8-2= 15-6-4=	16-8-2= 15-3-8=	12-5-4= 17-8-6=
<b>393.</b>	15-6-5= 12-7-2= 11-4-5= 14-5-3=	18-9-2= 15-6-3= 20-9-2= 19-5-7=	17-7-4= 12-3-7= 11-2-3= 18-8-4=

**394.** Աստղիկն ունէր 18 սալոր. 9 հատը նա կերաւ, իսկ մնացածը տւեց Սուրէնին: Քանի սալոր ստացաւ Սուրէնը:

**395.** Պահարանում կար 15 բաժակ. 3 հատը կոտրւեց: Քանի հատ բաժակ մնաց պահարանում:

**396.** Մի սենեակում կար 12 աթոռ, իսկ միւս սենեակում 4 աթոռ պակաս: Քանի աթոռ կար միւս սենեակում:

**397.** Մենք ունենք մի գլուխ շաքար 17 ֆունտանոց. մի շարաթում գործածեցինք 8 ֆունտ: Քանի ֆունտ շաքար մնաց:

**398.** Եղբայրը 15 տարեկան է, իսկ քոյրը 7 տարով փոքր է: Քանի տարեկան է քոյրը:

**399.** Գովն արժէ 16 ուրբի, իսկ ոչխարը—7 ուրբի: Քանի ուրբով կովը թանգ է ոչխարից:

**400.** Գիւղից մինչև քաղաք 17 վերստ է. գիւղացին կէս օրում անցաւ 9 վերստ: Քանի վերստ մնաց նրան ճանապարհ գնալու:

**401.** Մայրը աղջկան տւեց 14 տանձ, իսկ տղին 5 տանձ պակաս: Քանի տանձ ստացաւ տղան:

**402.** Աշակերտն ունէր 15 կոպէկ. նա գնեց 2 տետրակ, հատը 4 կոպէկով: Քանի կոպէկ մնաց նրա մօտ:

**403.** Մանեակը մի ծառի տակից 8 խնձոր գտաւ, իսկ միւսի տակից 3 խնձոր աւելի. այդ խնձորներից 7 հատը տւեց իր մօրը: Քանի խնձոր մնաց Մանեակի մօտ:

**404.** Սուրէնը ունէր 3 հատ շահանոց. նա գնեց 4 տետրակ, հատը 2 կոպէկով: Ո՞րքան փող մնաց նրա մօտ:

**405.** Խանութում կար 2 տոպրակ ալիւր. մի տոպ-



բակը 8 փուխ էր, իսկ միւսը 4 փուխով ծանր էր. այդ բոլոր ալիւրից խանութպանը ծախեց երկուսի վրայ 5-5 փուխ: Քանի փուխ ալիւր մնաց խանութում:

406. Մարգարիտն ունէր 3 հատ շահանոց. նա գնեց 2 տետրակ, հատը 3 կոպէկով և մի մատիտ 4 կոպէկով: Ո՞րքան փող մնաց Մարգարիտի մօտ:

407. 16 արշին կտաւը մայրս 3 կտոր արտւ. առաջին կտորը 7 արշին էր, երկրորդը 3 արշին պակաս: Քանի արշին դուրս եկաւ երրորդ կտորը:

408. Աշակերտը ունէր 16 կոպէկ. նա գնեց 3 մատիտ, և նրա մօտ մնաց 7 կոպէկ: Ի՞նչ արժէք ամեն մի մատիտը:

409. Երեք բանուր միասին ստացան 16 ուրբի. առաջինը ստացաւ 7 ուրբի, իսկ երկրորդը—3 ուրբի պակաս: Ո՞րքան ստացաւ երրորդ բանուրը:

410. Գիւղացին ունէր 18 ձու. մէկի վրայ նա ծախեց 9 ձու, իսկ միւսի վրայ 4 հատ պակաս: Քանի՞ ձու մնաց գիւղացու մօտ:

411. Երկու ընկեր միասին ունէին 15 տանձ. առաջինը կերաւ 3 հատ, երկրորդը—4 հատ, իսկ մնացածը հաւասար բաժանեցին: Քանի՞ տանձ ստացաւ ամեն մէկը:

412. Երկու քթոցի մէջ կար 19 ձու. մի քթոցի մէջ 3 հատ աւելի էր: Քանի՞ ձու կար ամեն մի քթոցում:

413. Եղբայրը և քոյրը ունէին 13 ընկոյզ. երբ քոյրը կերաւ 5 հատ, նրանց երկուսի մօտ մնաց հաւասար: Քանի՞ ընկոյզ ունէր նրանցից ամեն մէկը:

414. Աշակերտն ունէր 14 տետրակ և 6 մատիտ: Քանիտով տետրակներն աւելի էին մատիտներից:

415. Գիւղացին առաւօտեան հնձեց 16 խուրձ ցորեն, իսկ երեկոյեան—9 խուրձ պակաս: Քանի՞ խուրձ ցորեն նա հնձեց երեկոյեան:

416. Մի մարդ ունէր 2 հատ 3 ուրբիանոց և մի հատ 10 ուրբիանոց թուղթ փող: Այդ փողերով նա գնեց 3 հատ ոչխար, հատը 4 ուրբով: Ո՞րքան փող մնաց նրա մօտ:

417. Տանտիկինը 16 արշին քաթանը երեք կտոր արտւ. առաջին կտորը 6 արշին դուրս եկաւ, երկրորդը—

3 արշին պակաս: Քանի արշին էր երրորդ կտորը:  
418. Ստածիկ եմ մի թիւ. եթէ այդ թիւից հանենք 8 և մնացորդը վերցնենք 2 անգամ, կը ստանանք 10: Ո՞ր թիւն է դա:

3. ԲԱԶՄԱՊԱՏԿՈՒՄՆ

- |      |                       |                       |                 |                       |
|------|-----------------------|-----------------------|-----------------|-----------------------|
| 419. | $2 \times 2 =$        | $6 \times 2 =$        | $10 \times 2 =$ |                       |
|      | $3 \times 2 =$        | $7 \times 2 =$        | $3 \times 3 =$  | $6 \times 3 =$        |
|      | $4 \times 2 =$        | $8 \times 2 =$        | $4 \times 3 =$  | $2 \times 4 =$        |
|      | $5 \times 2 =$        | $9 \times 2 =$        | $5 \times 3 =$  | $3 \times 4 =$        |
|      |                       |                       |                 | $4 \times 4 =$        |
| 420. | $5 \times 4 =$        | $2 \times 6 =$        | $2 \times 9 =$  |                       |
|      | $2 \times 5 =$        | $3 \times 6 =$        | $2 \times 10 =$ | $8 \times 2 =$        |
|      | $3 \times 5 =$        | $2 \times 7 =$        | $6 \times 2 =$  | $4 \times 3 =$        |
|      | $4 \times 5 =$        | $2 \times 8 =$        | $4 \times 4 =$  | $9 \times 2 =$        |
|      |                       |                       |                 | $5 \times 4 =$        |
| 421. | $7 \times 2 + 5 =$    | $4 \times 2 - 7 =$    |                 |                       |
|      | $5 \times 3 - 4 =$    | $5 \times 3 + 2 =$    |                 | $10 \times 2 - 6 =$   |
|      | $6 \times 2 + 3 =$    | $2 \times 8 - 3 =$    |                 | $4 \times 4 + 4 =$    |
|      | $8 \times 2 - 6 =$    | $6 \times 3 + 1 =$    |                 | $5 \times 3 + 2 =$    |
|      |                       |                       |                 | $9 \times 2 - 8 =$    |
| 422. | $2 + (3 \times 3) =$  | $7 + (6 \times 2) =$  |                 |                       |
|      | $12 - (4 \times 2) =$ | $7 + (3 \times 4) =$  |                 | $17 - (4 \times 3) =$ |
|      | $9 + (3 \times 3) =$  | $9 + (4 \times 2) =$  |                 | $19 - (2 \times 6) =$ |
|      | $19 - (4 \times 4) =$ | $4 + (5 \times 3) =$  |                 | $(6 \times 3) - 9 =$  |
|      |                       |                       |                 | $(4 \times 2) + 11 =$ |
| 423. | $(3 \times 4) - 8 =$  | $6 \times (5 - 3) =$  |                 |                       |
|      | $(4 \times 4) + 2 =$  | $7 \times (8 - 6) =$  |                 | $17 - (4 \times 4) =$ |
|      | $(5 \times 3) - 7 =$  | $(8 - 2) \times 2 =$  |                 | $8 + (3 \times 3) =$  |
|      | $3 \times (8 - 2) =$  | $(10 - 5) \times 3 =$ |                 | $19 - (5 \times 3) =$ |
|      |                       |                       |                 | $4 + (2 \times 8) =$  |
424. Մի տետրակն արժէ 5 կոպէկ: տետրակը:  
425. Հացի ֆունտը 3 կոպէկ է: Ի՞նչ արժէ 3 հատը:  
Ի՞նչ արժէ 4 ֆունտ



426. Գարու փուլթն արժէ 2 ուրբի: Ի՞նչ կարճե- նայ 9 փուլթը:
427. Մի կոպէկի տալիս են 2 գրիչ: Քանի գրիչ կը տան 7 կոպէկի:
428. Մի մատիտն արժէ 4 կոպէկ: Ի՞նչ կարճենայ 5 մատիտը:
429. Սաժէնը ունի 3 արշին: Քանի արշին է 6 սա- ժէնը:
430. Չմերուկի հատն արժէ 5 կոպէկ: Ի՞նչ արժէ 4 ձմերուկը:
431. Հայրս ունէր 8 գոյգ եգ: Քանի հատ եգ ունէր հայրս:
432. Աշակերտը կարեց 3 տետրակ, իւրաքանչիւրը 5 թերթ թղթից: Քանի թերթ թուղթ պէտք եկաւ երեք տետրակի համար:
433. Գիւղացին ծախեց 10 ձու, հատը 2 կոպէկով: Այդ փողով նա գնեց 8 ֆունտ աղ, ֆունտը 2 կոպէկով: Ո՞րքան փող մնաց նրա մօտ:
434. Հայրս ծախեց մի ոչխար 3 ուրբով և մի կով 6 անգամ թանգ: Քանիսով ծախեց նա կովը:
435. Մի երեխան ունէր 4 գրիչ, երկրորդն ունէր 4 անգամ աւելի, իսկ երրորդը 7 հատ պակաս: Քանի գրիչ ունէր երրորդ երեխան:
436. Աչ գրպանու մտ ունեմ 4 հատ երեք կոպէկանոց, իսկ ձախ գրպանու մտ—3 հատ շահանոց: Ո՞ր գրպանու մտ աւելի փող կայ և քանիսով աւելի:
437. Գիւղացին ծախեց 3 ոչխար, հատը 4 ուրբով և մի խոզ 7 ուրբով. ստացած փողից նա 8 ուրբու հա- գուստեղէն գնեց: Ո՞րքան փող մնաց նրա մօտ:
438. Սահակի հայրը մի օրում բերեց 4 սայլ խոտ, իսկ երկրորդ օրը 4 անգամ աւելի: Անդամենը քանի սայլ խոտ բերեց նա երկու օրում:
439. Աղախինը գնեց 2 ֆունտ միս, ֆունտը 7 կո- պէկով և 2 վարունգ, հատը 3 կոպէկով: Ո՞րքան փող ծախեց նա:
440. Գիւղացու կինը ծախեց մի հաւ 20 կոպէկով և

այդ փողից նա 2 ֆունտ սապոն գնեց, ֆունտը 7 կոպէ- կով: Ո՞րքան փող մնաց նրա մօտ:

441. Աննապարհորդը ոտքով անցաւ 5 վերստ, իսկ ձիով—3 անգամ աւելի: Անդամենը քանի վերստ անցաւ նա:
442. Եղբայրը 6 տարեկան է, իսկ քոյրը 3 անգամ մեծ է: Քանի տարեկան է քոյրը:
443. Գիւղացու կինը ծախեց 1 տասնեակ ձու, հատը 2 կոպէկով. այդ փողերով նա գնեց 8 ֆունտ աղ, ֆուն- տը 2 կոպէկով: Ո՞րքան փող մնաց նրա մօտ:

4. ԲՍՃԱՆՈՒՄՆ

444.	2:2=	10:2=	18:2=	9:3=
	4:2=	12:2=	20:2=	12:3=
	6:2=	14:2=	3:3=	15:3=
	8:2=	16:2=	6:3=	18:3=
445.	4:4=	20:4=	20:5=	7:7=
	8:4=	5:5=	6:6=	14:7=
	12:4=	10:5=	12:6=	8:8=
	16:4=	15:5=	18:6=	16:8=
446.	9:9=	15:5=	18:3=	12:3=
	18:9=	16:4=	18:6=	14:7=
	10:10=	20:5=	15:3=	16:8=
	20:10=	20:4=	12:4=	16:2=
447.	16:2+4=	3×6:2=	12-(18:3)=	
	15:3+3=	2×9:3=	10+(14:7)=	
	16:4+9=	6×3:9=	15-(18:3)=	
	12:3×4=	4×4:8=	19-(12:6)=	
448.	15:5×6=	12:4×6=	14:2+8=	
	2×7:2=	11-(16:4)=	12-(15:5)=	
	15:(13-8)=	20:5+8=	3×4:6=	
	3×4:6=	13-(18:2)=	4×4:8=	

ՀԱՅԿԱՍՏԱՆԻ ԳՐԱԴԱՐԱՆ



449.  $4 \times ? = 12$        $? \times 6 = 18$        $? : 4 = 3$        $15 : ? = 3$   
 $3 \times ? = 15$        $? \times 5 = 15$        $? : 3 = 5$        $18 : ? = 2$   
 $2 \times ? = 18$        $? \times 7 = 14$        $? : 2 = 7$        $14 : ? = 7$   
 $4 \times ? = 16$        $? \times 5 = 20$        $? : 6 = 3$        $18 : ? = 3$

450. 3 ֆունտ ալիւրն արժէ 15 կոպէկ: Ի՞նչ արժէ ալիւրի մի ֆունտը:

451. 9 ֆունտ հացի արժէ 18 կոպէկ: Ի՞նչ արժէ հացի մի ֆունտը:

452. 6 տետրակն արժէ 18 կոպէկ: Ի՞նչ արժէ տետրակի հատը:

453. 3 ձմերուկը արժէ 12 կոպէկ: Ի՞նչ արժէ ձմերուկի հատը:

454. 20 արշին կտաւից կարեցին 5 շապիկ: Քանի արշին կտաւ գնաց ամեն մի շապիկին:

455. 4 նստարանի վրայ նստած են 20 աշակերտ: Քանի աշակերտ էր նստած ամեն մի նստարանի վրայ:

456. Երեխան հօրից ստացաւ 9 կոպէկ, իսկ մօրից— 8 կոպէկ: Այդ փողերով նա գնեց մի տետրակ 5 կոպէկով և մի քանի տանձ, հատը 4 կոպէկով: Քանի տանձ նա գնեց:

457. Մենք ունենք 18 ոչխար: մի երրորդ մասը սև գոյնի են, իսկ մնացածը սպիտակ: Քանի հատ սպիտակ ոչխար ունենք:

458. Աշակերտը գնեց մի գիրք և մի տետրակ. գիրքըն արժէ 14 կոպէկ, իսկ տետրակը 7 անգամ պակաս: Ո՞րքան վճարեց նա մի տետրակի համար:

459. Քանուորը առաջին ամիսը ստացաւ 8 ռուբլի, երկրորդ ամիսը 4 ռուբլի անելի: Այդ փողերի չորրորդ մասը նա տւեց պարտատիրոջ: Ո՞րքան փող մնաց նրա մօտ:

460. Աղախինը ունէր 20 կոպէկ. նա գնեց 4 կոպէկի ալիւր և մի քանի ֆունտ միս, ֆունտը 8 կոպէկով: Քանի ֆունտ միս գնեց աղախինը:

461. Ծառի վրայ նստած էին 16 սպիտակ և 4 անգամ պակաս մոխրագոյն աղաւնիներ: Քանի գոյգ աղաւնի էր նստած ծառի վրայ

462. Աղջիկը գնեց 12 արշին ժապաւէն և ամեն մի 3 արշինին վճարեց 5 կոպէկ: Ո՞րքան փող նա ծախսեց:

463. Գիւղացին ունէր 18 փութ ցորեն. վեցերորդ մասը նա ցանեց, մնացորդի երրորդ մասը ծախսեց: Քանի փութ ցորեն մնաց նրա մօտ:

464. Հայրը որդիներանց տւեց 19 խնձոր. 3 հատը տւեց տղին, իսկ մնացածը չորս չորս հատ տւեց ամեն մի աղջկան: Քանի աղջիկ ունէր հայրը:

465. Տախտակը 18 արշին էր. բաժանեցին 3 հաւասար մասերի: Քանի արշին էր ամեն մի կտորը:

466. 16 ֆունտ նաւթը ամբողջ 4 հաւասար ամանի մէջ. նաւթի ֆունտը 3 կոպէկ է: Ի՞նչ արժէ նաւթով լի ամեն մի ամանը:

467. Երկու տոպրակ շաքարաւազ գնեցին. մէկի մէջ կար 7 ֆունտ, իսկ միւսի մէջ— 4 ֆունտ անելի: Քանի շաքար թափաւ քաղաքի է բոլոր շաքարաւազը, եթէ շաքարաւազն գործածելու լինեն 6 ֆունտ:

468. Մի մարդ գնեց մի վերարկու և կոշիկներ. վերարկուի համար նա վճարեց 12 ռուբլի, իսկ կոշիկների— 3 անգամ պակաս և խանութապանին տւեց 4 հատ 5 ռուբլիանոց ոսկի: Քանի ռուբլի նա յետ ստացաւ խանութապանից:

469. Տանտիկինը ունէր 19 արշին քաթման. այդ քաթմանից նա կարեց 3 շապիկ երեխաների համար, ամեն մէկը 3 արշինից և մի քանի հատ էլ իր համար, ամեն մէկը 5 արշինից: Քանի շապիկ կարեց նա իրա համար:

6. ՉՈՐՍ ԳՈՐԾՈՂՈՒԹԻՒՆ.

470.  $18 - (2 \times 6) =$        $8 + (14 - 7) =$        $16 : (3 + 1) =$   
 $15 - (12 - 7) =$        $3 \times (2 + 4) =$        $(18 : 2) : 3 =$   
 $17 - (2 + 5) =$        $2 \times (17 - 9) =$        $15 : (12 - 9) =$   
 $5 + (18 - 9) =$        $14 : (9 - 2) =$        $18 : (20 : 10) =$





$$\begin{aligned}
471. \quad & 16:(4 \times 2) = & (4 \times 4):2 = & (20:5) \times 3 = \\
& 12 - (15 - 3) = & (6 + 8) - 7 = & (4 + 5) \times 2 = \\
& 7 \times (14:7) = & (12:2) \times 3 = & (16 - 6) + 7 = \\
& 9:(18 - 15) = & (16 - 8) \times 2 = & (18:3 \times 2 =
\end{aligned}$$

$$\begin{aligned}
472. \quad & (10:5) \times (20:4) = & (12:4) \times (18:3) = \\
& (5 \times 3) - (2 + 6) = & (6 \times 2) - (3 \times 3) = \\
& (10:2) \times (12:3) = & (9 \times 2) - (5 \times 3) = \\
& (4 \times 3) - (15 - 3) = & (3 + 3) \times (9 - 6) =
\end{aligned}$$

$$\begin{aligned}
473. \quad & (10:5) \times (20:4) = & (15:5) + (6 \times 2) = \\
& (5 \times 3) - (2 \times 6) = & (6 \times 3) - (18:3) = \\
& (10:2) \times (12:3) = & (8:4) + (12:6) = \\
& (5 \times 3) - (14 - 3) = & (6 \times 2) + (15:3) =
\end{aligned}$$

$$\begin{aligned}
474. \quad & 14:(10 - 6 + 3) = & 5 \times (10 - 5 - 2) = \\
& 3 \times (18 - 9 - 5) = & 18:(16:2 - 2) = \\
& 6 \times (4 + 1 - 3) = & 6 \times (18 - 9 - 6) = \\
& 15:(8 - 6 + 3) = & 2 \times (5 + 4 - 2) =
\end{aligned}$$

$$\begin{aligned}
475. \quad & 13 - (6 \times 2) + 8 - (13 - 5) \times 12 = \\
& (7 \times 2) - (12 - 6) + 2 - 8 + 3 = \\
& 15 - (15:5) - (15 - 8) + 10 + 4 = \\
& (16:4) + (16:2) + (16:8) + 2 =
\end{aligned}$$

$$\begin{aligned}
476. \quad & (4 + 13) - (17 - 6) + 5 - 8 + 14 = \\
& (4 \times 2) + (2 \times 5) - 16 + (18:2) = \\
& (19 - 12) + (19 - 15) + (19 - 18) + 7 = \\
& (20:2) + (20:5) \times (20:4) + 1 =
\end{aligned}$$

$$\begin{aligned}
477. \quad & (3 \times 3) + (2 + 4) - 13 + (17 - 6) = \\
& (18:2) + (18:3) + (18:6) - 14 = \\
& (4 \times 4) + (20:5) - (20 - 13) - 8 = \\
& (1 \times 19) - 15 + (19 - 8) + 4 - 17 =
\end{aligned}$$

$$\begin{aligned}
478. \quad & (18:3) + (3 \times 3) - (18 - 11) + 6 = \\
& 17 - (3 \times 3) - (12:2) + (16:8) =
\end{aligned}$$

$$\begin{aligned}
& 8 + 7 - (15 - 4) + 9 - (15:15) = \\
& 15 - (5 \times 2) + 6 + (12:3) - 7 =
\end{aligned}$$

$$\begin{aligned}
479. \quad & (10:2) + (2 \times 5) + (14:7) - 15 = \\
& 9 + 7 - (16:8) - 12 + 7 + 6 = \\
& 18 - (4 \times 4) + (18:6) + 13 - 9 = \\
& (20 - 8) + (20 - 17) + (20 - 15):5 =
\end{aligned}$$

$$\begin{aligned}
480. \quad & 19 - (19 - 12) + 5 + 1 - (19 - 15) = \\
& (15:3) + (15:5) + 7 - 9 + 5 = \\
& 11 + (14 - 11) - (14:7) + 2 - 4 = \\
& (4 \times 4) + 1 - (17 - 9) + 5 - 8 =
\end{aligned}$$

481. Արշակն ունէր 6 տանձ, Պետրոսը 2 հատ աւելի, իսկ Գաբուսը 5 հատ Պետրոսից պակաս: Այդ բոլոր տանձը նրանք հաւասար բաժանեցին: Քանի տանձ ստացաւ ամեն մէկը:

482. Հայրն ունէր 2 տղայ և 3 աղջիկ. ամեն մի տղին նա տւեց 4 խնձոր, իսկ ամեն մի աղջկան 1 հատ պակաս: Ընդամենը քանի խնձոր բաժանեց հայրը իր զաւակներին:

483. Երեք եղբայր միասին ստացան 16 զրիչ. առաջինը ստացաւ 6 հատ, իսկ երկրորդը—3 հատ պակաս: Քանի զրիչ ստացաւ երրորդ եղբայրը:

484. 5 ֆունտ ալիւրից զուրս է գալիս 7 ֆունտ հաց: Քանի ֆունտ հաց կը ստանանք 10 ֆունտ ալիւրից:

485. 3 կոպէկի տալիս են 4 զրիչ: Քանի զրիչ կարելի է գնել 15 կոպէկի:

486. Սեղրակն ունէր 3 հատ երեք կոպէկանոց և 3 հատ երկու կոպէկանոց. այդ փողերով նա գնեց մի քանի տետրակ, հատը 5 կոպէկով: Քանի տետրակ նա գնեց:

487. Մեր գոմում կապած են 16 սպիտակ և կարմիր կովեր. սպիտակ կովերը 2-ով պակաս են կարմիրներին: Քանի կարմիր կով կայ գոմումը:

488. Երկու բանուր ստացան 16 ուլըլի: Քանի ուլըլի է ստանալու ամեն մէկը, եթէ առաջինը բանել է 3 օր, իսկ երկրորդը—5 օր:





489. Արամը 18 տարեկան է, Վարդանը 3 տարով փոքր է, իսկ Տիգրանը Վարդանից 3 անգամ փոքր է: Քանի տարեկան է Տիգրանը:

490. Իլւղացին ունէր 20 փուխ գարի. հինգերորդ մասը նա ցանեց, մնացորդի ութերորդ մասը ծախեց, իսկ մնացածը ուտացրեց ձիուն: Քանի փուխ գարի կերաւ գիւղացու ձին:

491. Սիրանոյշն ունէր 18 սալոր. վեցերորդ մասը նա կերաւ, մնացորդի երրորդ մասը տւեց մօջը, իսկ մնացածը երկ-երկու հատ բաժանեց եղբայրներին: Քանի եղբայր ունէր Սիրանոյշը:

392. Լեոնը ունէր 20 ընկոյզ. չորրորդ մասը նա կերաւ, մնացորդի հինգերորդ մասը տւեց եղբօրը, իսկ մնացածը տւեց մօջը: Քանի ընկոյզ ստացաւ մայրը:

493. Աղասին գնեց 3 տանձ, հատը 3 կոպէկով և մի քանի խնձոր, հատը 3 կոպէկով: Քանի խնձոր գնեց Աղասին, եթէ նա ծախսեց 3 շահանոց և մի հատ 3 կոպէկանոց:

494. Մտածել հմ մի թիւ. եթէ նրան աւելացնեմ 2 և ապա բաժանեմ 3-ի վրայ, կստանամ 6: Ինչ թիւ է դա:

495. Իերձակը կարելովարձ ստացաւ 20 կոպէկ. դրա հինգերորդ մասը նա ասեղի տւեց, իսկ մնացորդի չորրորդ մասը տւեց թիւի: Որքան փող մնաց նրա մօտ:

496. Տանտիկինը ունէր 15 ձու. դրա մի երրորդ մասը նա պահեց, իսկ մնացածը ծախեց հատը 2 կոպէկով: Որքան փող ոտացաւ տանտիկինը:

497. Տիգրանը ունէր 12 ընկոյզ, իսկ Պետրոսը—8 հատ նրանք այդ բոլոր ընկոյզները խառնեցին և հաւասար բաժանեցին: Քանի ընկոյզ ոտացաւ ամեն մէկը:

498. Հայրս մի փխթակից հանեց 20 ֆունտ մեղր. չորրորդ մասը ընձայեց մեր հարեանին, իսկ մնացածը ծախեց: Քանի ֆունտ մեղր ծախեց հայրս:

499. Նաւթին ֆունտ արժէ 3 կոպէկ. տանտիկինը գնեց 6 ֆունտ և վճարեց խանութպանին 7 կոպէկ:

Ո՛րքան պարտ մնաց տանտիկինը խանութպանին:

500. Գոհարիկը, Աստղիկը և Նազիկը գնացին անտառ սունկ ժողովելու: Գոհարիկը 12 սունկ գտաւ, Աստղիկը 3 անգամ պակաս, իսկ Նազիկը 4 անգամ Աստղիկից աւելի: Քանի սունկ քաղեց Նազիկը:

501. Բանուորը օրական ստանում է 3 ռուբլի: Ո՛րքան փող կստանայ մի շաբաթեայ մէջ, եթէ չի բանել ուրբաթ և կիրակի օրերը:

502. Տանտիկինը 3 ջուլ գետնախնձոր գնեց. ամեն մի ջուլում կայ 6 փուխ: Քանի ամիս բաւական է այդ գետնախնձորը, եթէ ամսական գործածէ 2 փուխ:

503. Պղնձագործը 15 ֆունտ պղինձ ունէր. դրանից նա շինեց կաթսաներ, ամեն մէկը 5 ֆունտ ծանրութեամբ և ծախեց հատը 4 ռուբլով: Ո՛րքան փող ստացաւ պղնձագործը:

504. Վարպետը 3 օրում շինեց մի նստարան: Քանի նստարան կարող է նա շինել 2 շաբաթ և 3 օրայ ընթացքում:

505. Գրպանումս 15 կոպէկ ունեմ: Քանի կոպէկ կայ իւրաքանչիւր զրպանումս եթէ մի զրպանիս փողը 3 կոպէկով աւելի է միւսից:

506. Երկու աշակերտ միասին 5 մատիտ գնեցին. առաջինը ստացաւ 3 հատ, իսկ երկրորդը—մնացած մատիտները: Ո՛րքան փող ծախսեց իւրաքանչիւրը, եթէ բոլոր մատիտները արժեն 15 կոպէկ:

507. Աշակերտն ունէր 16 կոպէկ. իր ունեցած փողերի կիսով նա թուղթ գնեց, իսկ մի չորրորդ մասով—մատիտներ: Ո՛րքան փող մնաց նրա մօտ:

508. 20 արշին երկարութիւն ունեցող պարանից կտրեցին 2 արշին, մնացորդի մի երրորդ մասը պահեցին, իսկ մնացածով ճոճ շինեցին: Քանի արշին պարան գրնաց ճոճ շինելիս:

509. Երկու աղջիկ միասին գնեցին 15 արշին ժապաւէն առաջինը վերցրեց 5 արշին, իսկ երկրորդը—մնացած ժապաւէնը: Որքան փող է վճարելու նրանցից ամեն մէկը, եթէ ժապաւէնի արշինն արժէ 2 կոպէկ:





510. Երեք աղջիկ միասին 20 ասեղ գնեցին. առաջինը վերջրեց բոլոր ասեղների 2 հինգերորդ մասը, երկրորդը—մնացորդի մի քառորդը, իսկ երրորդը—մնացած ասեղները: Քանի ասեղ ստացաւ նրանցից ամեն մէկը:

511. Մտածել եմ մի թիւ. եթէ նրան աւելացնեմ 3 և ապա բաժանեմ 4-ի վրայ, կստանամ 2: Ի՞նչ թիւ է դա:

512. Մտածել եմ մի թիւ, եթէ նրանից հանեմ 6 և ապա բազմապատկեմ 5-ի վրայ, կստանամ 20: Ի՞նչ թիւ է դա:

513. Մտածել եմ մի թիւ, եթէ սա բաժանեմ 3-ի վրայ և ապա բազմապատկեմ 6-ի վրայ, կը ստանամ 18: Ի՞նչ թիւ է դա:

514. Մտածել եմ մի թիւ. եթէ նրանից հանեմ 10, աւելացնեմ 4, բազմապատկեմ 2-ի վրայ և ապա բաժանեմ 3-ի վրայ, կը ստանամ 6: Ի՞նչ թիւ է դա:

Վ Ր Ի Պ Ա Կ

Ֆրես	տող	տպած է	կարգով
4	5	կրթոնէ	կրմբունէ
»	7	այսպիսի	այնպիսի
»	9	մօտիք	մօտիկ

Գ. ԳԱԼՍՏԵԱՆԻ—„ԳՈՒՏՏԵՆԲԵՐԳԻ“

ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ

1. Պօմպէյի վերջին օրերը, Լօրդ Լիտտօնի, թարգմ. 3. Միլլզայեանի. . . . . 1 ը. 50 Կ
2. Ասպետ, Վ. Փափազեանի . . . . . — » 15 »
3. Կեանքը ծովերի խորքում, Լուսկեվիչի թարգմ. Ստ. Մալխասեանի . . . . . — » 30 »
4. Տրիբլիտի դրամա 4 արար. թարգ. Լ. Մելիք-Աղամբանի . . . . . — » 25 »
5. Եազ աստ, վօդ. 1 արար 2 պատկեր. Յակ. Ղազարեանի . . . . . — » 25 »
6. Դարվիչի գոյ, Ս. Բալազեանի (Դարվիչի պատկերով) . . . . . — » 50 »
7. Ազնիւ գող, վիպակ. Ֆ. Մ. Դաստայեվկու թ. Ն. Զ. . . . . — » 10 »
8. Ինքնավարութիւն և զիմաստօ, Բէլօկօնսկու, թարգմ. Կ. Զալալեանի . . . . . — » 15 »
9. Տնտեսագիտական զրոյցներ. Կարիշի, թարգմ. Կ. Զալալեանի . . . . . — » 40 »
10. Къ введению на Кавказъ Земскаго Самоуправления кн. Г. М. Туманова . . . . . — » 20 »

Նոյն գրավածառանոցի պահեստում մեծ քանակութեամբ կան ՚հետեւեալ գրքերից

1. Մայրենի լեզու Ա. տարի Զ. Աղայեանի . . . . . — » 20 »
2. » » Բ. » » . . . . . — » 40 »
3. » » Գ. » » . . . . . — » 70 »
4. » » Դ. » » . . . . . — » 90 »
5. » » Ա. Յ. Արարաջեանի . . . . . — » 25 »
6. » » Բ. » » . . . . . — » 30 »
7. » » Գ. » » . . . . . — » 40 »
8. » » Ա. Ն. Տէր-Ղևոնդեանի . . . . . — » 25 »
9. » » Բ. » » . . . . . — » 40 »
10. » » Գ. » » . . . . . — » 50 »
11. » » Դ. » » . . . . . — » 55 »
12. Հայ հեղինակներ Գ. Վանցեանի . . . . . 1 » — »
13. Հայոց պատմութիւն » . . . . . — » 40 »
14. Դպրոցական ընթացիկութիւն Վանցեանի . . . . . — » 25 »
15. Գրպանի ուղղագրութիւն . . . . . — » 5 »
16. Քննական ընթացիկութիւն » . . . . . 1 » — »



17.	Մայրենի խօսք, Լ. Սարգսեանի և Կուսիկեանի .	— » 70 »
18.	Կրօնի դասագիրքը, Ե. ա. ք. Երզնկեանի Ա. տարի	— » 30 »
19.	» » » Բ. »	— » 30 »
20.	» » » Գ. »	— » 35 »
21.	» » Արսէն ա. ք. Բագրատունի Ա. տ.	— » 45 »
22.	» » » Բ. »	— » 25 »
23.	» » » Գ. »	— » 25 »
24.	Տրամաբանութիւն, Իս. Յարութիւնեանի . . . . .	1 » — »
25.	Բանահիւսութիւն, Յ. Ճաղարբէկեանի . . . . .	— » 60 »
26.	Քերականութիւն, Մ. Աբեղեանի . . . . .	— » 75 »
27.	Գծագրութեան և նկարչութեան ձեռնարկ, Լևոնեանի—	» 20 »
28.	Արեւելեան ազգերի պատմութիւնը Արասխանեանի 1	» — »
29.	Համառօտ ստուգարանութիւն Յար. Թումանեանի—	» 40 »
30.	Կենդանաբանութիւն Գ. Ալթունեանի . . . . .	— » 60 »
31.	Բնագիտութիւն Զ. Գրիգորեանի . . . . .	— » 60 »
32.	Նախաշաւիղ, Կ. Կոստանեանի . . . . .	— » 25 »
33.	Պատմութիւն Հայոց գրականութեան Լէօյի . . . . .	1 » 50 »
34.	Մարդակազմութիւն, Զ. Գրիգորեանի, նոր տիպ. —	» 60 »
35.	Դասագիրք կրօնի Ս. ք. Սահակեանի, Ա. մաս. —	» 25 »
36.	» » » » Բ. » —	» 20 »
37.	» » » » Գ. » —	» 30 »
38.	Հին-Ուխտի պատմ.»	» . . . . . — » 40 »
39.	Նոր-Ուխտի պատմ.	» . . . . . — » 50 »
40.	Տասն Պատուիրան »	» . . . . . — » 50 »
41.	Գործք առաքելոց »	» . . . . . — » 40 »
42.	Ուսուցումն Գրիստոնէական կրօնի Դ. և Ե հատոր . 2	» — »
43.	Դասագիրք կրօնի Նոր-Ուխտ »	» . . . . . 2 » 5 »

Գումարում գնողներին բաւարար զեղջ է լինում:

«« Ազգային գրադարան



NL0250052



1038 64 30001

Մ. ՍԱՄՈՒԷԼՆԱՍԻ

փոխադրած հետևեալ դասագրքերը

- 1. Թարանական օրինակներ եւ խնդիրներ առաջին, երկրորդ տասնեակի թւերով եւ տասնեակներով հարիւրի շրջանում Ա. տարի . . . 25 4
- 2. Թարանական օրինակներ եւ խնդիրներ թւերով հարիւրի եւ հազարի շրջանում, մի բանի յտեւածներով, պատճառաբարձ Բ. տարի . . . 25
- 3. Թարանական օրինակներ եւ խնդիրներ ամբողջ եւ անուանակա մասեր մեծութեան թւերով Գ. տարի . . . 25
- 4. Թարանական օրինակներ եւ խնդիրներ կատարակների տեսութիւն եւ ընդհանուր կանոններ, պատկերազարդ Ա. մաս . . . 30
- 5. Համառօտ ներկայացում թիւն, զրոյցներ երկրաչափական մարմինների մասին Ա. մաս . . . 25

Մ Ա Մ Ո Ւ Լ Ի Տ Ա Կ Ե Ն

- 6. Թարանական օրինակներ եւ խնդիրներ համեմատութիւններ եւ ընդհանուր կանոններ . . .
- 7. Համառօտ ներկայացում թիւն Բ. մաս . . .

Գ. ԳԱԼՍՏԵԱՆԻ հրատարակած դասագրքերը

- 1. Քերականութիւն մայրենի լեզուի Ա. Բ. եւ Գ. մաս. Սոս. Պալասանեանի . . . 75
- 2. Ընդհանուր պատմութիւն Հին Գոր. Վերնագրագօլի, թարգմ. Խոմակի . . . 1 ր
- 3. Գաղթութեան օրինակներ Լեւոնեան Ա. մ. 20
- 4. " " " " " Բ. մ. 20
- 5. " " " " " Գ. մ. 35
- 6. Դասագիրք ընդհանուր աշխարհագրութեան քաղաքական մաս կազմեց Լ. Բարայեան . 65
- 7. Начальная книжка для армян. школь С. М. 55
- 8. Դասագիրք ընդհանուր աշխարհ Գ. մաս. կազմեց Լ. Բարայեան . . . 50

Գումարով զնոցներին սիջումով: Գրախանութիւն վերադարձում է միայն նրանց, որոնցից կատարած կանխավճար: Գիւնը՝ Тифлисе. Книжный магазинъ "Гуттенбергъ" Г. И. Галустану.



